

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Heiberg, Johan Ludvig.; udgivet af Ferdinand Printzlau.
Titel Title:	<u>Prindsesse Isabella eller Tre Aftener ved Hoffet : Lystspil i 3 Acter</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjöbenhavn : trykt hos Jens Hostrup Schultz, 1829
Fysiske størrelse Physical extent:	178 s.

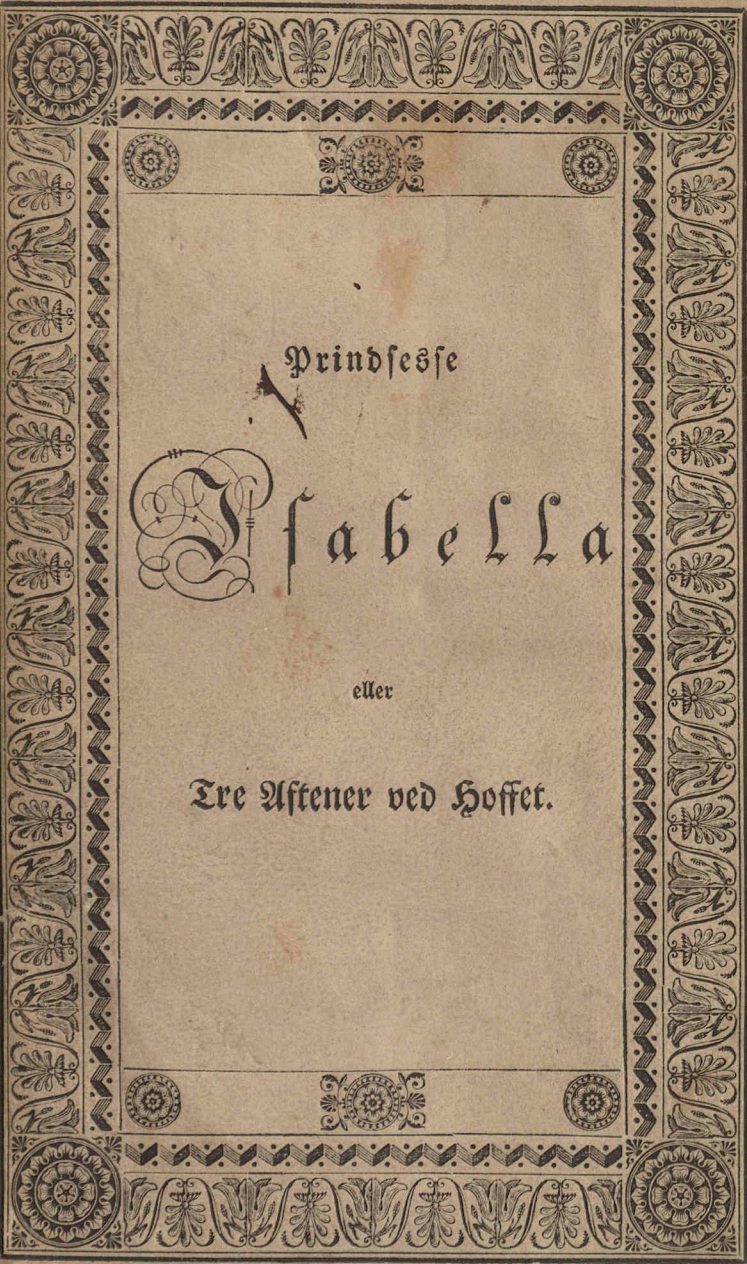
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Prindsesse

Sabella

eller

Tre Aftener ved Hoffet.

MARCK ROHN

MK

453

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130018783372

Prindsesse

Sfabella

eller

Tre Aftener ved Hoffet.

Lystspil i tre Acter

af

Johan Ludvig Heiberg.

Udgivet af Ferdinand Pringslau.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Høstrup Schulz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

1829.

Prindlesle

allada

Ein Buch des ...

... des ...

... des ...

... des ...

1550

Forerindring.

Sujettet til dette Lytspil tilhører mig selv, ihvorvel Lope de Vega har givet mig Anledning dertil. Man har af denne Digter et Skuespil med den curiose Titel: „Es del hortulano el perro; ni come, ni dexa comer;” hvilket vil sige: „Det er Gartnerens Hund; selv spiser den ikke (nemlig Frugt), og tillader dog Ingen at spise.” Stykket selv er ikke kommet mig for Die, men kun en kort Beretning derom i det franske Blad *Le Globe*, Tom. VI, Nr. 115, hvoraf jeg har taget Anledning til mit Stykke. Saaledes er ogsaa Ideen til min 3de Act's 15de Scene laant af Calderons berømte Lytspil: „El secreto a voces”, (oversat af Gries under Titel: „Das laute Geheimniß.”)

Noget ganske Nyt ved mit Lytspil er, at en af Rollerne (Giovanni) er skreven for en Dandsfer. Smid- lertid er dette ingenlunde skeet, blot for at gjøre noget Nyt, men snarere for at gjøre noget Bedre end det Sædvanlige. I et Skuespil, som, paa Grund af sin Bestemmelse, skal være et saakaldet Pragtstykke, og folgelig især maa tage Dandskunstens Forfjonnelse tilhjelp, er det af Digtighed at bringe dette Element i den nøiest mulige Eenhed med det Hele, for at det ikke skal staae isoleret derfra. Tilforn satte man ofte Sang og Dands i en blot udvortes Forbindelse med Handlingen; i den nyere Tid føler man mere og mere, at de ikke bør være løse Aggregater, men fremgaae af selve den poetiske Composition, og haandhøve deres

Plads i Stykkets indre Oeconomie. Til de Midler, som kunne føre til dette Niemed, henhører blandt andet at lade en vigtig Rolle udføres af en Dandsfer eller Dandsferinde; men da det er sjældent, at en saadan tillige kan eller vil fremsige Replikker, saa have Digterne motiveret disse Personers Taushed, ved at lade dem fremstille snart virkelig stumme Personer, som i L'Abbé de L'Epée og i La Muette de Portici; snart En, hvem Tausheden er bleven paalagt, som i To Ord, eller Natren i Skoven, i hvilket Stykke dog Ingen har havt noget at indvende mod de to Ord, som Dandsferinden fremsiger, og som have givet Stykket dets Navn.

Intet af disse Midler var anvendeligt i nærværende Lykspil, hvor derimod en heldig Omstændighed, nemlig Hr. August Bournonvilles Ophold her i Staden, og temporaire Engagement ved Theatret tilbød mig et baade nyt og simpelt Middel. Jeg lod Hr. Bournonville være en Hovedperson i Stykket, saaledes, at hans Dandspartie, som staaer i noie Forbindelse med Handlingen, skulde knyttes endnu noiere og naturligere til denne, ved Hjælp af en Sang og nogle Replikker. Dette Middel fremgik af Stykkets Plan, og var af en indgribende Virkning i dets Udførelse; thi Enhver indseer, at det vilde være en sand Gevinst, naar Den, som har det første Dandspartie, tillige kunde befordre Handlingens Gang, istedetfor at man ellers kun er vant til at see de dandsende Personer fremtræde ikke saa meget fra Theatrets, som fra Handlingens Baggrund, og igjen tabe sig i denne, — en sorgelig Styggetilstand, som altid betager Stykket en Deel af dets dramatiske Liv, og vist nok heller ikke har faaet Indpas, undtagen ved Nødvendigheden, thi hvor ofte finder man vel en Dandsfer, der tillige kan

tale og synge? Karsagen til at de fleste Fests- og Pragt-
 Skuespil lide Skidbrud paa Scenen, maa vel for en
 Deel søges i den Festlighed og Pragt, hvoraf de have
 deres Navn, thi denne er gjerne af den Bessaffenhed,
 at den staaer den dramatiske Udvikling i Veien.

Bed det her trufne Arrangement var det naturlig-
 viis Hovedsagen, at Hr. Bournonville skulde forskjønne
 Stykket ved sin Dands, hvorimod hans Sang og Re-
 pliker vare at betragte som blotte Midler til at bringe
 Dandsen i Forbindelse med Handlingen, uden at der i
 disse var lagt an paa at give ham Anledning til at
 vise sig som Sanger eller Skuespiller. Især gjælder
 dette om Replikerne, som ere saa faa og saa ubetyde-
 lige, at Enhver vilde kunne fremsige dem. Lader man
 dem staae, saa ere de kun et simpelt Bindeled i Styk-
 ket; tager man dem bort (hvoraf følge nogle Smaa-
 Forandringer i de andre Personers Repliker), saa bliver
 dog Personen endnu lige nundværlig for Handlingen,
 og det forekommer blot besynderligt og trunget, at
 han er den Eneeste, som ikke oplader Munden til et
 Ord. Man behøver vistnok ikke at besidde Hr. Bour-
 nonvilles dramatiske Talent, for at være istand til at
 fremsige nogle faa Repliker, som blot ere ham tillagte
 i den Hensigt, at hans Taushed ikke skulde være sty-
 dende og unaturlig. Den Gyne og Hvelse, som hertil
 udfordres, er i sig selv overmaade ringe; men naar
 den ytrer sig som Tilgift til en sjelden Færdighed i
 et andet Kunstfag, saa bliver den af Betydenhed, og
 er en vigtig Ressource for en Digter. At kunne synge
 en Romance, er ikke Stort; at kunne fremsige nogle
 Repliker, er endnu Mindre; men at kunne gjøre begge
 Dele, naar man allerede er den første Kunstner i Mi-
 mik og Dands, er noget Overordentligt, og en Digter
 vilde være meget at fortænke, om han ikke benyttede

et saa heldigt Sammenstød af Talenter. Herved bortfalder altsaa det Spørgsmaal, hvorfor ikke Giovannis Rolle er bleven tildeelt en af Theatrets faste Skuespillere eller Sangere; thi da ingen af disse er Dandser, saa formaaer ingen af dem at udføre den; og det trænger neppe til Undskyldning, at den Eneeste, som var istand til at udføre Rollen, ogsaa var den, som fik den.

Overalt er det ikke mere paafaldende, at en Dandser, der i sin Barndom var Skuespil-Elev, udfører en lille Rolle i dette Stykke, end at en Skuespillerinde, der i sin Barndom var Dandse-Elev, udfører en lille Dands deri. Ivertimod er det saare heldigt, at Skuespilkunst og Dandsekunst kunne ved disse to Personer komme i umiddelbar Forbindelse, og at de forskjelligartede Elementer af et Digterværk ogsaa paa denne Maade kunne sammensmeltes til Harmonie.

Efter saaledes at have retfærdiggjort Sagen fra den æsthetiske Side, har jeg intet videre at tilføie; thi hvad man fra underordnede, Kunsten uvedkommende Synspuncter har indvendt derimod, og endog givet Publicitet, er det her ikke Stedet at indlade sig paa.

Musiken til dette Bystspil er componeret af Hr. Ludvig Jinek, Dandsen af Hr. August Bournonville.

Forfatteren.

Prindsesse Isabella,

eller:

Tre Aktener ved Hoffet.

Lystspil i tre Acter.

Første Gang opført paa det Kongelige Theater
den 29de October 1829,

i Anledning af

Hendes Majestæt Dronningens

og

Hendes Kongelige Høihed

Prindsesse Carolines

høie Fødselsfest.

Personerne.

Isabella, regjerende Fyrstinde af Ferrara.
Enrico, hendes Fætter, Hertug af Mantua.
Laura, Prindsessens Hofdame.
Aurelio, Prindsessens Hofmarchal.
Fernando, Hertugens Gesandt ved Prindsessens Hof.
Carlos, Cavaleer hos Hertugen.
Giovanni, Prinds af Parma.
Antonio, Prinds af Guastalla.
Luigi, Secretair hos Fernando.
En Lakai hos Prindsessen.
En Tjener hos Fernando.
En Gartner.
Cavalerer og Damer.
Gartnere og Gartnerpiger.
Musikanter. Mafker. Gondolierer. Lakaiet. Tjenere.
Lagt.

Handlingen foregaaer i Ferrara, ved Prindsesse Isabellas Hof. Tiden er tre paa hinanden følgende Aftener, af hvilke hver Act indbefatter een.

Første Act.

En Allee i Slotshaven.
(Maaneklar Nat).

Første Scene.

Laura alene.

Laura.

Jeg hørte Fodtrin lyde, tyffes mig.
(lytter)

Nei det var Intet. Natten er saa stille,
At man fornemmer selv det mindste Løvfald. —
O! sliq en Nat er næsten altfor skjøn!
Den fylder Hjertet med tungfindigt Beemod,
Med sundne Minder, søærmeriske Haab.
Biig bort, o Maane, vaagne Drømmes Moder!
Giv Solen Plads! Ved Dagens travle Færd
Kan Hjertets sagte Klagesang ei høres;
Men i den stille Nat, ved Maanens Halvlys,
Saaer hver en Lustning Strengen til at svinge;
Da kan en gylden Drøm saa let bevæge

Vor Phantafie, fom Vandets Overflade
 Bevæges under Maanens gyldne Straale.

(Man hører 3 Gange klappes i Hænderne)

Der er han!

(Hun iler hen og aabner en lille Laage i Havemuren. Fernando træder ind, tæt indhyllet i en Kappe, og med Hatten nedtrykt over Dinene).

Anden Scene.

Laura. Fernando.

Fernando.

Skønne Laura! J har ikke
 Forglemt vor Aftale.

Laura.

Forglemt den? Nei —
 Endfjøndt maafkee jeg burde have glemt den.

Fernando.

Hvorfor?

Laura.

Det uforsigtigt er at mødes
 Paa dette Sted, og paa en faadan Time.
 Ifald J været har faa taus fom jeg,
 Da drømmer Ingen om vor Kjærlighed;
 Betænk..... om her var Speidere tilfiede.....
 Om man belured os.....

Fernando.

Det er umuligt;
 Til dette Sted tør Ingen nærme fig.
 Saavidt jeg veed, faa er det denne Gang,

Som stöder til Prindsessens Sovokammer,
Og hun, hun vil dog neppø spionere?

Laura.

Hun gif tilfengs alt for en Time siden.

Fernando.

Saa meget bedre!

Laura.

Tænk dog, om hun vaagned,
Og kaldte paa mig!

Fernando.

Det har ingen Fare!

Hun gjør sig jo Motion den hele Dag
Med Riden, Dandsen, Seilen og Spadsere;
Hun sover vist om Natten som en Steen.
Desuden, skjønnø Laura! troer J ikke,
At det for mig er vigtigt som for Eder,
At Ingen aner vor Forbindelse?

Laura.

Hvor kan J tale saa? En Dames Rygte
Saa let kan plettes som den hvide Sneø,
En Herres har solidere Couleurer.

Fernando.

Hvad troer J, at min Fyrste, Mantuas Hertug,
Vel sigø vilde, dersom han erfared,
At hans Gesandt her ved Prindsessens Hof
Var Kjørlighed til hendes første Dame?

Laura.

Hvad angaaer det vel ham?

Fernando.

Meer end I tænker.
 I Politik er selv det Mindste stort;
 Ja hvert et Skridt, som en Minister gjør,
 Forandrer strax et Forhold mellem Hoffet.

Laura.

O gid I havde sagt mig det itide!
 Da havde jeg i Sandhed aldrig aabnet
 Jer denne Havedør, naar Eders Indgang
 Forandrer Mantuas og Ferraras Forhold.

Fernando.

I skjemter, Laura, men jeg har dog Ret.
 I er Prindsessens Dame, ja — hvad meer er —
 Fortroligste Veninde. Let min Fyrste
 Mistanke kunde fatte, hvis han kjendte
 Mit Forhold til Jer.

Laura.

Det forstaaer jeg ikke.
 For hvad skal han mistænke Jer, Fernando?
 Er Eders Ambassade da vel andet
 End puur Formalitet, en Høflighed
 Som Eders Hertug viser min Prindsesse,
 Fordi han hendes Fætter er?

Fernando.

I Sandhed
 Den har ei anden Hensigt.

Laura.

Eller sig mig,
 Har Nygtet maaskee Ret?

Fernando.

Hvad siger Nygtet?

Laura.

At Eders Hertug har beordret Jer
Til at forstyrre hvert et Ægteskab,
Som muligviis Prindsessen kunde slutte;
Og dette, troer man, er den sande Grund
Til Eders Ophold ved Ferraras Hof.

Fernando.

Det troer man? Ja, hvad kan ei Mængden troe?
Men J, o Laura, J har stor Forstand,
Og fæster ikke Lid til hvert et Nygte.
Desuden er min Hertug vel bekjendt
Som en høimodig, som en ædel Mand.

Laura.

Men naar hans Fordeel kommer med i Spillet,
Hvor let kan ikke da hans Høimod tabe!

Fernando.

Hvad mener J dermed?

Laura.

J veed jo sagtens

Saa godt som jeg, at min Prindsesses Fader,
Gonzago, paa sin Døds seng har forordnet,
At hvis hans Datter, naar et Aar var omme
Fra den Tid af, at Thronen hun besteg,
Endnu var ugift, skulde hendes Stater
Tilfalde Mantuas Hertug, hendes Fætter.

Fernando.

Jeg har det hørt, skjøndt knap jeg vilde troe det;

Thi hvad har vel bevæget hendes Fader
Til et saa selsomt Testament?

Laura.

Jeg finder

Det ikke selsomt; J betænke maa:
For ung, for uerfaren til at herske,
Ei dannet i den dybe Statskunsts Skole,
Prindsessen aldrig var bestemt for Thronen.
Den gamle Hertugs Plan med Isabella
Var et Partie med en af Landets Fyrster;
Men til hans Sorg afflog hun hvert et Tilbud,
Og gav til Grund sin Ungdom.

Fernando.

Ypperligt!

Hun troer, hun er for ung til Ægteskab,
Men gammel nok til at regjere Staten.

Laura.

Saa er det. Og forresten veed J nok,
At om en Maaned er Terminen ude.

Fernando.

Lad see..... jo..... rigtig! Ell've Maaneder
Er' alt forløbne fra Gonzagos Død.

Laura.

J lader, som den Regning var jer fremmed.

Fernando.

Den er mig ogsaa fremmed, thi min Hertug
Bekymrer sig saalidt derom, som jeg;
Han er tilfreds med det som han besidder,

Han attraaer ei Ferraras Hertugdømme,
Og vil især ei skade sin Cousine.

Laura.

Jeg frygtet har, at det var just hans Hensigt.

Fernando.

Hvorfor, o Laura, saa mistænkelig?

Laura.

Hvor megen Kulde viser ei Enrico
Imod Prindsessen! Ved Gonzagos Død
Han ei engang besøgte sin Cousine,
Men sendte Jer, som sin Gesandt, hertil.
Jeg klager ei derover; men hvor billigt,
Om min Prindsesse føler sig lidt stødt.

Fernando.

Og hun forstaaer ei godt at skjule sig,
Hun hader mig, det har jeg længe mærket.

Laura.

Had nærer hun just ikke, men jeg veed nok,
Hun seer Jer ikke gjerne. Derfor er det
Saa meget mere vigtigt, at hun ikke
Saaer Nys om vor Forbindelse.

Fernando.

Min Hertug

Dog undskyldt var, at selv han ikke kom;
J veed, han havde dengang Stridigheder
Med Prindsen af Bologna; begge Fyrster
Undsagde jo paa Liv og Død hinanden.

Laura.

Men hvorfor er han ikke siden kommen?

Ferrara bleven er en Samlingsplads
 For vore Nabostaters unge Fyrster,
 Som alle beile til Prindsessens Haand;
 Besynderligt maa det i Sandhed synes,
 At hendes Fætter er saa ligegyldig,
 At ei engang han gjøre vil Bekjendtskab
 Med sin Cousine, som han ei har seet
 Fra den Tid af hun var et Barn; og dog —
 Hun har vel sine Feil, men hendes Ungdom
 Undskylder dem, og hun er smuk, elskværdig,
 Af Hjertet god, begavet med Forstand;
 Det har dog Nygtet neppe ham fortiet,
 Da hele Landet veed det.

Fernando.

Kjære Laura!

J dømmes heel forskjelligt fra min Hertug.
 Hvad J benævner Ligegyldighed
 Og Kulde, kalder han Delicatesse.
 Just da Ferrara — som J selv jo siger —
 Er Samlingsplads for Landets unge Fyrster,
 Saa har min Hertug ikke villet møde,
 Paa det ei Nygtet, som saa snart er smeddet,
 Ifald han mødte, ham paadigte skulde,
 At ville lede sin Cousines Valg.

Laura.

Ja vist, jeg veed nok, J kan svare for Jer;
 Jeg bliver ved min Mening, J ved Eders.
 Nu herom nok! Jeg veed ei selv, hvorledes
 Vi kom paa denne Gjenstand. Har Fernando

Da intet andet at fortælle mig
 End om sin Hertugs Politik? hvorfor
 Har J begjæret denne Sammenkomst?

Fernando.

O! jeg har tusind Ting at sige Jer!

Laura.

Det bliver alt for meget for inat;
 Begynd med Hovedsagen først.

Fernando.

O Laura!

Min Kjærlighed er altid Hovedsagen;
 Men denne Gjenstand er saa rig paa Stof,
 At naar jeg tale vil derom, da veed jeg
 Saa lidt, hvor jeg begynde skal, som ende.

Laura (rækker ham Haanden).

Fernando!

Fernando (idet han kysser den).

Laura! Elskede! Tilbedte!

(i det han hurtig slipper hende)

— Dog — Gæt endnu, før jeg forglemmer det!

At J maa see, hvor liden Grund J har
 Til Mistanke paa mig og paa min Fyrste.....

Laura.

J falder altid ind i det Capitel;
 Lad det nu være godt.

Fernando.

To Ord endnu!

Jeg veed at Isabella nu har valgt,
 Og gifter sig før Maanedens er ude.....

Laura.

Saa veed I meer end jeg.....

Fernando.

Forstil Jer ikke!

De fleste Friere hun Afked gav,
Men ei dem alle; To er' end tilbage,
Og det er Parmas og Guastallas Prindsen,
Hun ægter en af dem.

Laura.

Hvor kan I vide.....

Fernando.

Jeg veed det sikkert; derfor kan I gjerne
Mig nu det tilstaae.

Laura.

Sandelig, Fernando,

Jeg troer, at I har Speidere ved Hoffet.

Fernando.

Nu har I tilstaaet det, skjøndt indirecte;
Dog har jeg ingen anden Speider, Laura,
End den Erfaring og det Hofmands Blik,
Som gjennemskuer hver Intrigues Dæv.
Og vil I vædde med mig, at jeg veed,
Hvem af de To Prindsessens Hjerter valgte?

Laura.

Nu vel, lad høre!

Fernando.

Prindsen af Guastalla.

Laura.

Hvorfor ei Parma?

Fernando.

Nei, mit Blik er sikkert;
Guastalla sværmer altid om Prindsessen,
Hun taler meer med ham end med den anden.

Laura.

Ja vist, thi han er meer paatrængende;
Den Andens Kjerlighed er meer beskedn,
Men er den derfor mindre stærk og varig?
Kan stille Kjerlighed da ei behage?

Fernando.

For Himlens Skyld! tal ud! sig, hvad J mener.

Laura.

Hvorfor saa heftig? Kommer Alt til Alt,
Hvad Fordeel har J af at vide det?

Fernando.

Den Fordeel, som en Lærling har; jeg mærker,
J kjender meer til Politik, end jeg.

Laura.

J pralte dog af Eders Hofmands; Blik;
Saa lad det skjelne mellem Skin og Sandhed.
Guastallas Prinds er heftig og jalour;
Ifald Prindsessen synes ventlig mod ham,
Da har hun vel betænkt, hvor megen Skade
Hans Jaloufie kan stifte, hvis den vækkes.

Fernando.

Ha hvilken Dumhed! hvor mit Syn var kort!

Laura.

Forresten veed jeg ikke, hvad Prindsessen

Besluttet har; var jeg i hendes Sted,
Da blev mig Balget let.

Fernando.

Ha! jeg forstaaer Jer!

Hun foretrækker Parma.

Laura.

Det kan være;

Jeg har det ikke sagt; tal ei derom!

Fernando.

Hvor kan I troe.....

Laura.

Og hermed nok om dette!

I faaer mig til at tale, mod min Villie,
Om hvad jeg ikke veed.

Fernando.

Jo vist! hvor listigt!

I veed det ei!

Laura.

Og selv om jeg det vidste,

Saa burde jeg end mindre tale.

Fernando (tager hendes Haand).

Laura!

Troer I, Fernando røber Eders Tiltro?

Tredie Scene.

De Sorrige. Isabella

kommer, ubemærkt af de Andre; hun bliver opmærksom paa dem, og
træder dem nærmere og nærmere.

Laura.

Men Tiden løber; jeg maa bort.

Fernando.

End ikke!

Lov kun et Dieblis.

Laura.

Maaskee Prindsessen

Alt savner mig.

Fernando.

O! det har ingen Nød;

Hun sover jo.

Laura.

Man kan jo ikke vide.....

Fernando.

Hold op at ængste Jer.

Laura.

Saa sig da hurtigt,

Hvad vil J mig? Nu har J spildt den lange
Kostbare Tid med lang, unyttig Tale,
Og har mig end ei sagt, i hvilken Hensigt
J bad mig om en Sammenkomst i Haven.

Fernando.

O Laura! kan J om min Hensigt spørge?

Siig, tvivler J da paa min Kjærlighed?

Jeg seer Jer daglig under Hoffets Tvang,

Hvor Etiquetten med et blytungt Scepter

Adskiller vore Hjerter; jeg maa hyle

En Ligegyldighed, jeg ikke kjender.

Men lig den brusende Champagnesaft,

Hvis vilde Mod det smalle Glas ei rummer,

Den sprudler over Kanden frem og skummer,

Saa gaaer det og med Kjerlighedens Kraft.
 Vil Hjertet rumme den, maa Hjertet sprænges,
 Men faaer den Luft, er Faren mindre stor;
 Derfor, o Laura, er det at jeg længes
 At veple med Jer et fortroligt Ord.
 Paa dette tause Sted, ved Midnatsstund,
 Hvor Ingen lytter, lurer eller leder,
 O lad mig høre her af Eders Mund,
 At I mig elsker end!

Laura.

Jeg elsker Eder.

Fernando (knælende.)

For evigt!

Laura.

Ja, for evigt!

Isabella

(Som imidlertid er kommen dem ganske nær.)

Bravo, Laura!

Laura (med et Skrig.)

O Gud!

Isabella.

Saa skrig dog ei!

Fernando (forfækket.)

Det er Prindsessen!

Isabella.

Ja ganske rigtigt! Det er just Prindsessen,
 Som allevegne har om Laura søgt,
 Og fandt hende hvor allermindst hun ventede.

Laura.

Kan Eders Høihed da tilgive mig?

Isabella.

Det kommer an derpaa.

Laura.

Tilgiv! jeg vidste,

At J var gaaet til No.

Isabella.

Det var jeg ogsaa.

Laura.

Og Matten var saa sjon; den blide Slummer
Mit Die flyede; jeg gik ud i Haven,
At aande Kjølighed ved Maanens Straaler.

Isabella.

Saaledes, Laura, gik det ogsaa mig.

Mig ogsaa Sønnen flyede, jeg gik ud
I Haven, hvor jeg ventede Dig at træffe,
Da jeg i Bærelset Dig ikke fandt.
Hertil er Alt forklarligt; men hvorledes
Kom Don Fernando hid?

Laura.

Ik!..... Eders Høihed!.....

Isabella.

Har Du ham lukket ind?

Laura.

Ja!..... gjennem Laagen.

Isabella.

Hvad maa jeg høre!

Fernando.

Tilgiv, o Prindsesse!

Alt længe har jeg elsket Donna Laura.

Isabella.

Alt længe, siger J?

Laura.

Ja, Eders Høihed!

J veed, at Don Fernando kom hertil
Strax efter Eders høie Faders Død,
Og om en Maaned bliver det et Aar.

Isabella.

Det har Du ikke nødig at fortælle;
Jeg veed nok selv, hvor længe det er siden.

Laura.

Forlad mig.....

Fernando (affides.)

Denne Skofse gjelder mig.

Laura.

Min Mening var at i saa lang en Tid
Har Don Fernando beilet til min Haand.
Letsindig har jeg ikke bøn hørt ham;
J Taushed prøvet, vandt han Lauras Hjerter.

Isabella.

Med disse Ord Du skriver selv Din Dom.
Hvorfor har Du mig ikke Tillid viist,
Bed at betro mig, at Du elsker ham?
Hvorfor saa skjult mod mig, der aabner for Dig
Mit Hjertes Løndom, og Dig lader skue
Hver Tanke som jeg har? Og dog, o Laura,
Er jeg Din Herskerinde, men — Du veed det —
Mit Scepter tynger ikke paa Dit Hoved;
Jeg som en kjær Veninde, som en Søster,

Behandler Dig; og kun for Venfkabs Domstol,
 Ei for Fyrstindens, fordrer jeg Dig nu,
 I det jeg spørger Dig: Er Venfkab tjent med,
 At venlig Tillid hos den Ene mødes
 Med kold Forstiltthed hos den Anden?

Laura.

Hør mig,

Prindsesse, før I mig fordømmer! Aldrig
 Jeg glemme skal de hulde Venfkabs Ord,
 Hvormed I mig bebrejder. Alt i Verden,
 Jeg Eders Godhed uden Frygt betroer;
 Kun her jeg tvivlsom var. Den fine Spot
 Hvormed saa tidt om Kjærlighed I talte,
 Endstjændt jeg veed, den klæder Eder godt,
 Affrækkende dog for mit Blik sig malte.
 Jeg tænkte: da hun selv om Elskov veed
 Saa lidt som Vestas hellige Præstinde,
 Hun ikke fatte vil min Kjærlighed,
 Hun vil den dømme som en Vestalinde.

Isabella.

Er det nødvendigt, Laura, til Dit Forsvar,
 Om mig at tale? Mangt et flygtigt Ord
 Undslipper let en ubevogtet Læbe;
 Vee den, som skal alvorligt staae til Ansvar
 For hver en løselig henkastet Ytring!
 Hvad jeg kan have sagt til en Veninde,
 Det være sig i Alvor eller Spøg,
 Bedømmer ingen Tredie.

Laura.

Tilgiv mig!

Jeg feilet har.

Fernando.

Tillad mig, o Prindsesse,

Af offret Jer min varmeste Beundring,
 Thi aldrig saae jeg Majestæt og Ynde
 I sig Forening, som hos Jer. Ved Hoffet
 Staaer I tilbage for Enhver i Alder,
 Men overstraaler Hver i Taft og Indsigt,
 Saa meget som ved Fødslen. Man formoder,
 Naar Eders Alder man kun veed, at skue
 Et yndigt Barn, som leger med et Scepter;
 Men naar I træder frem, forbauses man,
 Man glemmer Barnet, skuer kun Fyrstinden,
 Hvis Kraft og Høihed imponerer Alle.
 Hvad I har sagt, er klart som Eders Hoved,
 Og varmt som Eders Hjerte. Ikke Laura
 Jeg vil forsvare; dog jeg selv er skyldig
 Langt meer end hun; paa min Begjæring var det,
 At hun fortaug, hvad ei forties burde.
 Det skeete kun af Frygt for Eders Bredde;
 Thi længe har jeg til min Qual bemærket,
 Hvor høilig jeg mishager Jer, Prindsesse!
 Maaskee har Nygtet uskyldt bagtalt mig;
 Maaskee jeg, trods min Billie, trods min Stræben,
 Uvitterlig gav Eder Grund til Bredde;
 Maaskee har Skjæbnen mig bestemt min Bane
 I Kummets Mørke, fjernt fra Solens Lys,

Og aldrig varmet i dens Naades Glæds;
 Det være som det vil, men jeg befrygted
 At Eders Høihed ei mig gav sit Bifald,
 Som Donna Lauras Veiler.

Isabella.

Don Fernando!

Jeg dømmet ei, hvorvidt I Net kan have;
 Men skynd Jer bort; gaae samme Wei tilbage,
 Som I er kommen; dog — forglem herefter,
 At denne Laage kan ved Midnat aabnes.

Fernando.

Jeg lyder Jer.

Isabella.

Her er ei Tid at spille,
 Jeg venter Don Aurelio her om lidt,
 Thi jeg har sammenkaldt mit hele Hof;
 En natlig Fæst er foranstaltet; Eder
 Jeg alt har Budskab sendt, I vil det finde
 Ved Eders Hjemkomst; ogsaa til Guastallas
 Og Parmas Prindsen gif der Bud. Kom efter,
 Men ad den rette Wei; og nu farvel!

(Fernando hilser, og iter ud af Havelaagen.)

Sjerde Scene.

Isabella. Laura.

Isabella.

Nu er' vi ene, Laura! Knap tilbage
 Jeg komme kan fra min Forundring. Siig mig,
 Hvad skal jeg tænke dog om denne Sag?

Har Du forglempt Don Carlos? Elsker Du ham
Da ikke meer?

Laura.

Hyordan? Om jeg ham elsker?
Nei, sandelig, Prindsesse! Jeg ham hader;
Det har jeg ofte tilstaaet Jer.

Isabella.

Det har Du,
Men med en saadan Mine, sig en Tone,
At det mig syntes fast, at Kjerlighed
Var Grundvold for Dit Had.

Laura.

Nei, nei, Prindsesse!
Han troløs var; derpaa mit Had sig grunder;
Men snart skal det forvandle sig til Glemsel;
Han er mit Had ei værd.

Isabella.

Jeg frygter, Laura,
Det vil ei skee saa snart. Endnu forleden
Jeg overraskede Dig paa Dit Kammer,
Du holdt et Brev fra Carlos i Din Haand, —
Et gammelt Brev fra Kjerlighedens Dage; —
Dets Indhold var Dig sikkert vel bekendt,
Du læste det dog end, og fældte Taarer.

Laura.

Jeg sønderrev det, og jeg græd derved;
Retfærdigheden koster Taarestrømme,
Selv Dommeren har jo Medlidenshed,
Naar han en fordums Ben til Straf maa dømmes.

Isabella.

Du siig mig, har jeg Uret eller ei,
 Naar jeg om Kjærlighed har ringe Tanker?
 Vel veed jeg, Digterne besyngte den,
 Som Paradiset paa den salbne Jord;
 Men hvorfor koster den da Sorg og Taarer?
 Petrarca var jo selv den største Digter,
 Italien har frembragt, men hans Liv
 Bestod af Sukke for Madonna Laura;
 Og Du, en anden Laura, Du begræder
 Din første Kjærlighed, og med det Samme
 Du nærer i Din Barm en anden Flamme.
 Siig, er Du lykkelig ved denne Tilstand?

Laura.

Derom, Prindsesse, bør man aldrig spørge
 De Dødelige; thi hvor findes Lykken?
 Er den en Guddom, siig mig, hvor den hersker;
 Er den et Land, beskriv mig, hvor det ligger;
 Er den en Frugt, nævn Træet, som den bærer.

Isabella.

Men hvi formaner Du mig da bestandig
 Til Kjærlighed?

Laura.

Det er en anden Sag;
 For Eder er jo Kjærlighed en Pligt
 Mod Eders salig Faders sidste Villie.

Isabella.

Ha, dette Testament forbitterer mig
 Mit unge Liv! Hvi skal jeg, mod min Attraa,

Mig lænke til en Anden? Paa en Throne
 Behøver man et Syn saa skarpt som Falkens;
 Kan Thronen da — min Faders Ord i Ver —
 Vel af den blinde Gud afhængig være?

Laura.

Prindsesse! naar I vælger Parmas Prinds,
 Naar I bønlyder omt hans sønne Sukke,
 Behøver Guden ei at Diet lufke.

Isabella.

I Sandhed, Parmas Prinds behager mig
 Langt meer end nogen af de andre Fyrster,
 Som have beilet til min Haand. Elskværdig
 Jeg finder ham; han glimrer ved Talenter,
 Og er beskedn; ja, han mig behager,
 Men er det Kjerlighed? jeg veed det ikke.

Laura.

Hvad ei det er, kan det endnu jo blive.
 Naar først I foretrækker Een for Alle,
 Da kan I troe, er Amor nær.

Isabella.

Jeg frygter

Kun for et overilet Valg; ei Alle
 Endnu jeg kjender; Prindsen af Bologna
 Jeg har ei seet; han roses for sin Skjønhed,
 For sin Elskværdighed, og — som man siger —
 Hans Hjerter har ei valgt endnu.

Laura.

Dog neppe

Han møder i Ferrara. Som I veed,

Han er i Stridighed med Eders Fætter
 Enrico, Mantuas Hertug.

Isabella.

Om han vidste,
 Hvor ligegyldig mig min Fætter er,
 Da kom han vist alligevel.

Laura.

Stig heller

Forhadt end ligegyldig.

Isabella.

Ja ret gjerne!

Ham er det, som til Ægteskab mig tvinger,
 Isald jeg ei dethroniseres vil.

Jeg tilstaaer, jeg var vred paa Don Fernando;

Jeg troede Nygtet grundet, at Gesandten

Var hemmeligt beordret at forhindre

Hvert Ægteskab for mig, paa det Enrico,

Ifølge Testamentet, arve kunde

Ferraras Stat, naar Aaret var tilende.

Saa troede jeg, men da jeg nu erfarer,

At Du ham elsker, Laura, har jeg ogsaa

Saaet bedre Tanker om ham. Han er fin,

Beleven og veltalende. Du hørte

Hvad nys han svarte mig, — en Compliment,

Jeg veed det nok, men den var sagt saa smukt,

At den behagede. Nu vil jeg siden

See til at tale med ham hemmeligt,

Og faae ham til at tilstaae, hvad Enrico

Til Hensigt har.

Laura.

Da vil J selv erfare,
Hvad mig han alt har sagt: at Eders Fætter
Ei chicanerer Jer.

Isabella.

Saa meget bedre!

Semte Scene.

De Sørige. Aurelio.

Foran ham gaar en Lafai, og lyser med en Fakk. Lafaien blive staaende i Baggrunden, hvorved Scenen halvt oplyses).

Aurelio (aandeløs).

Ak! Eders Høihed venter alt i Haven!
Jeg beder ydmygt om Forladelse.
Jeg sprang dog ud af Sengen med en Fart,
Som var jeg serten Nar, saasnart jeg modtog
Mit høie Herskabs Ordre. Men, Prindsesse,
Forkjoler J Jer ikke her i Haven?
Og kan J taale denne Nattevaagen?
J sov kun lidet den forgangne Nat,
Og næste Nat J faaer ei heller Søn,
Formedelt Ballet, som J veed, den store
Pragtfulde Fest, hvortil vi har beredt os
Bed lang Tids Arbeid og Anstrengelser.
Hvad mener J? mon ikke det var bedre,
Om denne Nat J pleied Eders Hvile?

Isabella.

J ængster Jer forgjæves, Don Aurelio!
Min Helbred taaler dette Levnet godt.

Alt hvad som moerer mig, det kan jeg taale,
Alene Kjedsomheden gjør mig syg.

Aurelio.

Det viser Kraft i Leg'met, som i Sjelen.

Isabella.

Kun Eder ængster jeg mig for; I taaler
Maaskee kun vanskeligt saa vildt et Liv.
I gammel er og svag. Hvorledes gaaer det?
I stønner og I puster.

Aurelio.

Lad saa være!

Hvad ligger vel for Magt paa mig? I fald jeg
Tilføtter Livet i min Tjeneste,
Da falder jeg med Cre, fuldt saa vel
Som Generalen paa sin Balplads.

Isabella.

Heller

Dog ønsker jeg, at intet blodigt Offer
Skal falde for min Lyst til adspredt Levnet.
Jeg har alt ofte sagt Jer, Don Aurelio,
At jeg fritager Jer for alle Pligter,
Som blive Jer til Byrde.

Aurelio (som lidt efter lidt kommer sig).

Eders Høihed

Er alt for naadig, men I veed forresten,
Jeg kan ei gjøre Brug af Eders Tilbud.
I veed at Testamentet har paalagt mig
At lede Jer ved mit erfarne Raad.

Isabella.

O ja, men J maa vide ved Erfaring,
At jeg, tiltrods for Eders Raad, bestandig
Kun gjør, hvad selv jeg vil.

Aurelio.

Jeg ventede ikke,
At Eders Høihed talte med saa liden
Respect om Eders Faders sidste Villie.

Isabella.

Vær rolig, Don Aurelio! Hvis min Fader
Indskrænket har min Magt, da var det sikkert
Kun i Bestyrelsen af Staten; deri
Taknemmelig jeg følger Eders Raad,
Og lader Eder handle, som J vil.
Men i mit Hofs Indretning, mener jeg,
Er vel min egen Villie første Lov;
Og Hoffet, troer jeg, vinder ved at laane
Sin Farve fra en ung Fyrstindes Villie,
Fremfor en gammel vranten Mand.

Aurelio.

Hvorledes!

Er jeg da vranten?

Isabella.

Tvivler J derpaa?

Aurelio.

Den salig Hertug gav mig bedre Skudsmaal;
Han fyrstelig belønnede min Trofskab,
Min lange Tjeneste; ja paa sin Dødsfeng
Indslumrede han rolig ved den Tanke,

At jeg hans unge Datter skulde lede
Paa Banen, som hun ikke var bestemt til.

Isabella.

Hvordan? Saa jeg var ei bestemt til Thronen?
Har jeg da Brødre? har jeg ældre Søstre?

Aurelio.

Til Thronen var I vel bestemt, Prindsesse,
Men ei til at beklæde den alene.

I veed, hvor meget Eders Fader sørged,
Da hvert Partie, hans Omsorg Eder tilbød,
Et Afslag fandt.

Isabella.

Jeg var for ung endnu,

Jeg er det end.

Aurelio.

I bliver sexten Aar

Til Vinter.

Isabella.

Det er sandt.

Aurelio.

Du vel, Prindsesse,

I har jo valgt; hvi vil I nægte det?

Jeg veed jo nok, at Prindsen af Guastalla
Har vundet Eders Hjerte.

Isabella.

Troer I det?

Aurelio.

Jeg haaber saa.

Isabella.

J tager feil, Aurelio!

Aurelio.

For Himlens Skyld! her er ei Tid at spille.
Tænk, om en Maaned er Terminen ude,
Saa tager Prinds Enrico Eders Stater
I sin Besiddelse; saa kan J flytte
Til Landets Grændse, til Castello vecchio,
Det Eneste, som Testamentet skjænker
Jer i personligt Eie.

Isabella.

Hvad saa mere?

Aurelio.

Det skal jeg sige Jer: Castello vecchio
Er et forfaldet, høist affhyeligt Slot;
Jeg var der just for nogle Dage siden,
At tage det i Diesyn.

Isabella.

Nei, seer man!

Hvor stor Opmærksomhed!

Aurelio.

En Raonerede

Af første Sort! der vore Brændeneller
Og Tidsler over Dør og Binduer.

Isabella.

Jh nu, det Ukrudt kan jo luges bort.

Aurelio.

Der bygger Uglen paa den skumle Muur.

Isabella.

Den vi forjage vil med Sang og Klang.

Aurelio.

J tager alting op i Spøg, Prindsesse!
 Men troer J at det bliver Spøg for Eder,
 Hvem Herredømmet blevet er til Bane,
 Naar Eders Fætter tager Sceptret fra Jer,
 Og J maa leve som en Enkedronning
 Paa sexten Aar, indskrænket til et gammelt
 Forfaldet Slot, med ussel Apanage?
 Skal Don Fernando have den Triumf
 At kysse Prindsen af Guastalla bort,
 Han som alt skræmmet har saa mangen Frier
 Fra Eders Høihed?

Isabella.

Vist J gjør ham Uret;

Jeg troer ham ei saa slem.

Aurelio.

Hvor kan J tvivle?

Det er jo Prinds Enricos største Fordeel,
 At hindre Jer fra Ægteskab. Hvad troer J,
 Hans Ambassade har for anden Hensigt?

Isabella.

Ja hvad min Fætter angaaer, det kan være;
 Om ham jeg har just ei de bedste Tanker.
 Men Don Fernando troer jeg.

Aurelio.

Gud bevares!

Han er en Intriguant af første Skuffe;

Nei J maa just mistænke ham, Prindsesse,
 See ham paa Fingrene, bevogte ham
 Ved hver en Mine, hvert et Skridt han gjør;
 Thi ellers, — ja det kan jeg vidst bebude —
 Er det med Giftermaal og Scepter ude.

Isabella

(idet hun giver Haanden til Aurelio, som kysser den.)

J er en god, en værdig gammel Mand;
 Den Jver selv, hvormed J strider mod mig,
 Forsikkrer mig om Eders gode Billie.
 Men lad det være godt. Som sagt, i Statens
 Regjering Eders Kløgt jeg skal erkjende.

Aurelio (afledes.)

Ja den Regjering gaaer nok snart til Ende!

Isabella.

Men i mit Hofs Forvaltning selv jeg raader,
 Dertil jeg bedre fikket er, end J.

Aurelio.

Men naadigste Prindsesse! Troer J, Hoffet
 Kan stilles fra Regjeringen? Hvorledes
 Vil J faae Penge til at holde Hof?

Isabella.

Min Gud! Men er J ei endnu tilfreds?
 Jeg har jo deelt min Myndighed med Jer,
 Hvad skal jeg gjøre meer? Vær ei usigsom!
 J skal regjere, jeg skal holde Hof,
 J skaffer Penge, jeg dem giver ud.

Aurelio.

Naar hver har Sit, saa bør man ikke klage;

Ja det er sandt; men eengang stopper det.
 Det holder maaffee Maanedens tilende,
 Men Eders Fætter snart vil see dertil,
 Naar han Skatkamret faaer.

Isabella.

Saa meget bedre!

Aurelio.

Hvad troer I vel, at disse Fester koste?
 Bestandig Bal, Concert og Skuespil,
 Fyrværkerier, Bæddeløb til Hest!
 Ved Dag, ved Nat, det uden Forskjel gaaer.
 I skulde, blot for Løier, see mit Regnskab;
 Der staaer et Syvtal, fulgt af flere Muller;
 Den Summa kunde stoppet mange Huller.

(Man hører Instrumental-Musik i Afstand.)

Isabella.

Der kommer Selskabet.

(Gaaer hen mod Siden, og seer dem imøde.)

Aurelio (halv sagte til Laura.)

Ik, Donna Laura!

I er dog et fornuftigt Fruentimmer;
 Og I har meget Indpas hos Prindsessen;
 Kan I da ikke sætte Skranke for
 Den overdrevne Lyst til Fjas og Glimmer?
 Det Penge koster, og det koster Helbred.
 Ik! jeg er ruineert! Saadan at vækkes
 Midt i den søde Søvn, og kaldes op!
 Jeg holder det ei ud.

Laura.

Hvad skal jeg gjøre?

Aurelio.

J styrke skal Prindsessen i at ægte
Guastallas Prinds; den Udvei er den sidste;
Lad os idag faae Sagen afgjort! Hør' J?
Advar hende for Don Fernando! Hør' J?
Advar hende for ham.

Laura.

Glaae Jer til No,
Maaskee Prindsessen tager en Beslutning,
Før end J tænker; det kan ende godt,
Om ikke just saaledes som J mener.

Aurelio.

Hvorledes da?

Laura.

Det veed jeg ei.

Aurelio.

Forklar Jer.

Laura

(pegende paa Choret, som træder musicerende ind.)

Nu er ei Tid dertil.

Aurelio.

Nei, J har Ret.

Snart hører man ei længer Drenlyd.
Musik om Dagen, og Musik om Natten!
Man bliver døv af al den Støi! O Himmel!
Jeg holder det ei ud, jeg bliver svimmel.

Sjette Scene.

De Sørige. Prinds Giovanni af Parma. Chor af Cavalerer
og Damer. Musikanter. Lakaier med Sakler.

Chor.

1.

Natten er skøn,
Maanen belyser de lovsfulde Gange,
Fuglene fløite veemodige Sange,
Natten er skøn.

2.

Duftende Lund!
Svovnen vil ikke vort Leie sig nærme;
Lad os da før i din Kjølighed sværme,
Duftende Lund!

Isabella (til Choret.)

Velkommen Alle! See, det maa jeg lide,
J lader Jer ei vente. — Don Giovanni!
Det glæder mig, at J er saa præcis.

Giovanni.

Naar Trommen gaaer i Gratiernes Leir,
Da møder hver med Lyst, selv midt om Natten.

Isabella.

Vel svart i Sandhed.

Aurelio (affides til Laura.)

Ja, det passer godt.
De Gratier som man ved Trommen finder,
Er nettes Gratier, de ligne Bacchantinder.

Isabella (til Choret.)

En natlig Fest med Fakler og Musik
 Vil sagtens være velkommen for Alle.
 Hvo gidder sove bort en saadan Nat,
 Da Maanen skinner, Træer og Blomster dufte?
 Man lever ei saalænge som man sover.

Aurelio (affides til Laura.)

Men uden Søvnen kan man dog ikke leve.

Isabella.

Vi gjøre vil en Tour paa Floden. Hisset
 Ved Bredden venter os den lette Snekke.
 Imidlertid skal vore Sange tone,
 Og i den stille Nat vil Echo svare.
 Vi lande ved vort kjære Belvedere,
 Den skjøne Pavillon ved Søens Bred,
 Og mens vi vente der paa Solens Opgang,
 Vi nyde vil en Frokost. Følger, Alle!
 I, Don Giovanni, giv mig Eders Haand.

(Giovanni byder hende Haanden: Alle gaar.)

Chor

(medens de drage bort.)

3.

Hurtig affted!

Faklerne lyse, fordunklende Maanen,
 Sværmerisk vinker os Bølgernes Blaanen;
 Hurtig affted!

Syvende Scene.

Fernando kommer, fulgt af en Tjener som bærer en Sættel.

Fernando (til Tjeneren.)

Var Du hos Prinds Antonio?

Tjeneren.

Ja, Herre!

Jeg talte med hans Kammertjener. Prindsen
Var just staaet op, han gjorde Toilette,
Han møde vil om lidt.

Fernando.

Saa er det godt.

(Tjeneren stiller sig i Baggrunden.)

Fernando (afsides.)

Saa vil jeg her ham vente, til han kommer.
Ha hvilken stor Opdagelse! Prindsessen
Ei elsker Prinds Antonio! hun vælger
Den fine Prinds Giovanni! — Bogt Dig vel,
Du spinkle Parmasaner, at Du ikke
Her trækker kortest Straa! — Jeg veed, Antonio
Sig elsket troer, og han er saare skinsyg.
Jeg snildt benytte skal hans Character;
Han skal forhindre sin Medbeilers Lykke,
Derved han gjøre vil sig selv forhadet,
Og hindre vil sin egen. Herligt udtænkt!
Jeg med et enkelt Slag slaaer Lo af Marken.
O sig, Enrico, sig, min høie Fyrste,
Hvorned vil Du belønne sig en Tjener,
Som Din Fernando? — Ha! hvo kommer der?

Ottende Scene.

De Sorrhige. Luigi.

Luigi.

O Herre! jeg har søgt Jer i en Time.

Fernando.

Min Secretair! — Jeg neppe kjendte Jer.
Hvad er paafærde?

Luigi.

Har J glemt Coureeren,
Som bringe skal til Mantua Depecher?
Hans Hest er sadlet for en Time siden,
Jeg ventet har paa Eders Underskrift.

Fernando.

Hvad har J skrevet?

Luigi.

Det som J befalte:
At Hertugen bestandig er en Gjenstand
For sin Cousines Had.

Fernando.

Det vel; hvad mere?

Luigi.

Og at Prindsessen overfører Hadet
Paa Eder, om hvis Ambassades Hensigt
Hun længe Mistanke har havt.

Fernando.

Wie lidt!

Nei det er ikke værd at tale derom;
Maaskee jeg tager feil. — Ja, Don Luigi,
Det Sted maa stryges ud.

Luigi.

Som J befaler.
Fremdeles skrev jeg at Prindsessen snart

Erklærer sig for Prindsen af Guastalla,
Men at J tænker nok, at hindre det.

Fernando.

Nei, det er ogsaa galt. Stryg ud „Guastalla,“
Skriv „Parma“ derimod.

Luigi.

Hvad hører jeg!

Fernando.

Saaledes er det.

Luigi.

Vel, saa faaer jeg skrive

Depechen om.

Fernando.

Ja gjør det, Don Luigi!

Coureren vente maa en Times Tid.

Og naar J færdig er, saa tag en Baad,

Og roe til Belvedere, Pavillonen —

J veed jo nok — ved Flodens anden Bred.

Der vil J træffe mig. Tag et Par Fakler

J Baaden med; saa troer man, J er kommen

For Festens Skyld. Jeg Leilighed skal finde

At tale med Jer ene. — Pen og Blæk

J skjult maa føre med til Underskriften.

Luigi.

Jeg lyder.

Fernando.

Nu afsted! Der kommer Nogen.

(Luigi gaaer hurtig bort.)

Niende Scene.

Fernando. Tjeneren i Baggrunden. Prinds Antonio af Guastalla, fulgt af Tjenerne med Fakler.

Fernando.

Ah! Prinds Antonio! hvilket heldigt Møde!

Antonio.

Vær hilset, Don Fernando!

Fernando.

J og jeg

Er ikke saa præcise, som de Andre.

Antonio.

Er Toget draget bort?

Fernando.

For længe siden.

Antonio.

Det undrer mig, at ikke man har ventet,
Til ogsaa jeg var kommen.

Fernando.

Prinds Giovanni

Man ventede paa; hans Ankomst var Signalet
Til Togets Opbrud.

Antonio.

Mener J, jeg frygter

At stikkes ud af ham?

Fernando.

J er ei frygtsom.

Antonio.

Hvad mener J med Eders mørke Tale?

Fernando.

O Herre! ingen ædel, kraftig Sjæl
 Kan holde Stand mod Rænker og Intriguer.
 J ærlig er og ligefrem, imellem
 Lidt barsk og heftig, men saa meget bedre,
 Det viser, J er langt fra lav Forstiltthed.
 Man har bedraget Jer. Idag maaskee,
 Maaskee imorgen, sikkert meget snart,
 Naar Alles Maske falde, vil J studse,
 Begrædende det Haab, J havde bygget
 Paa en udhulet Grund. Da vil J klage:
 Hvi havde jeg dog ei en ærlig Ven,
 Som lærte mig at see min sande Stilling!
 Det er for sildigt, naar J seer med Anger
 Jert Ønskes Gjenstand drage hen til Parma.

Antonio.

Hvordan? Til Parma!

Fernando.

Ja, det har jeg sagt,

Og staaer derved.

Antonio.

Jeg fordrer en Forklaring;

Den skylder J mig, Don Fernando!

Fernando.

Herre!

Jeg skal Jer give den — dog ikke her;
 Paa dette Sted kan være skjulte Vidner.
 Kom, lad os gaae til Vaaden, høie Herre!
 Paa Weien skal jeg Alt forklare Jer.

Antonio.

Ha, falske Qvinder! snedige som Slangen
I Edens Have!

Fernando (affides.)

Bravo! han er fangen.

(de gaae, Tjenerne følge.)

Pavillonen ved Vandet.

Den er pragtfuldt decoreret. I Baggrunden Colonner, igjennem hvilke man seer Søen, hvorover Maanen skinner. En Trappegang fører ned til Landingsstedet for Baadene. Til Siderne Døre, som føre ud i Haven.

Tiende Scene.

Domestiquer ere i Begreb med at sætte Meublerne i Orden, og med at tænde Lys i Kyskroner og Lampetter. Man seer Prindsessen og hendes Følge komme paa forskjellige Baade, og siige i Land, hvorpaa de gaae op ad Trappen, og træde ind i Salen. Gæsterne blive udenfor ved Trappen. De først Ankomne stille sig i Række, og modtage Isabella, som kommer, ført af Gios vanni; derpaa indtræder Aurello med Laura, endelig Resten af Følget. Imedens dette sker, slutes følgende

Barcarole

(som maa være begyndt at synges inden Baadene lande.)

1.

Bette Bølge! naar du blaaner,
Gjennemsigtig, lys og klar,
Himlens Farvestjær du laaner,
Selv du ingen Farve har.
Himlen ei, kun Himlens Billed
Hviler i din dybe Favn;
Aldrig er din Kængsel stillet,
Den er evig, som dit Savn.

2.

Bølge! hvor du klarest rinder,
 Speiles Himlen i dit Bad;
 Ak! din Bængsel Hjertet minder
 Om hvad Skjæbnen stiller ad.
 Hjerte! du bør ikke klage!
 Selv Naturen føler Savn;
 Trost dig, hvis du har tilbage
 Kun et Billed og et Navn.

Laura.

Jeg elsker disse melancholske Sange,
 Som stemme Sjelen til et stille Beemod.

Isabella.

En deilig Barcarole! Jeg har aldrig
 Tilforn den hørt; hvo har os skjænket den?

Giovanni.

I Parma hører man den ofte synges;
 Jeg bragte den hertil.

Isabella.

Tak, Don Giovanni!

Ei Noget kan med Eder maale sig
 I sin Opmærksomhed. O! denne Sang
 Maa klinge høist fortryllende paa Bakkens,
 Hvor Echo svarer. Lad os det forsøge!

Giovanni.

Løv lidt, Prindsesse! Jeg vil ile forud,
 Og vælge Stedet, hvor det klinger smukkest.

Isabella.

O, det er herligt! Følger Alle Prindsen,
 Med Eders Instrumenter, og med Fakler.

(Lafaiet med Fakler komme op ad Trappen, og gaae med Giovanni, Musikanterne og hele Choret ud af den ene Sidedør.)

Ellevte Scene.

Isabella. Laura. Aurelio. Kasaier i Baggrunden.

Laura.

Ei sandt, Prindsesse? han er ret elskværdig?

Isabella.

Tilvisse.

Aurelio.

Men hvor bliver Prinds Antonio?

Han kommer ikke.

Isabella.

Min er ikke Skylden;

Jeg sendte Bud til ham, som til den Anden.

Laura.

Jeg seer en Baad ved Sakkelskin sig nærme.

Isabella.

Ja, det er ham.

Laura.

Han kommer med Fernando.

(Antonio og Fernando, fulgte af Sakkelsbærere, lande ved Broen.)

Aurelio.

Der har vi ham.

(affides.) Men Glæden er kun ringe,

Ehi Duen har en Navn ved venstre Dinge.

Tolvte Scene.

De Serrige. Antonio og Fernando træde ind.

Isabella.

J lader Eder vente, Prinds Antonio!

Antonio.

Jeg vidste nok, man ventede ei paa mig;
Saaledes er det kun min egen Skade,
Om jeg for sildig kom.

Fernando (affides til Antonio.)

Forraad Jer ikke.

Isabella.

Siig ikke det! vort Selskab har Jer savnet.

Antonio.

Jeg mærker, Eders Høihed vil mig smigre.

Fernando (affides til Antonio.)

Saaledes er det godt.

Antonio.

Men tør jeg spørge,

Hvor er da Selskabet?

Isabella.

Paa Echobakken;

Der prøver det en yndig Barcarole,
Som Prinds Giovanni har os bragt.

Antonio.

Er Prindsen

Da ogsaa der?

Isabella.

Han dirigerer Prøven.

Antonio.

Saa lad os gaae derhen. Det maa jeg see,
Hvordan han som Capelmester sig stikker.

Aurelio.

Jeg Eders Høihed føre skal til Stedet.

Isabella.

Siig, Don Fernando, er I musicalsk?

Fernando.

Nei, Eders Hsighed! ei i mindste Naade.

Isabella.

I synger ikke?

Fernando.

Jeg har aldrig lært det.

Isabella.

Og spiller heller intet Instrument?

Fernando.

Aldeles intet.

Isabella.

Hører I ei gjerne

Musik?

Fernando (affides).

Hvor vil hun hen med disse Spørgsmaal?

(til Isabella)

Der er saa lidt at tænke ved Musikken;
Jeg foretrækker langt Conversationen,
Hvori man veksler Tanker med hinanden.
Jeg har desuden et saa slet Gehør,
At mellem Dur og Moll jeg neppe skjæner.

Isabella.

Saa kan I holde mig med Selskab her,
Imens de Andre høre paa Musikken.

Fernando (affides).

Hvor naadig stemt! O hun er reent forandret!

Aurelio (affides til Laura).

Hvad skal det sige?

Laura.

Bryd Jer ei derom,

Det intet har at sige.

Aurelio (affides til Laura).

Vener J?

Jeg frygter, at det siger alt for meget.

Fernando (til Isabella),

Hvor gjerne tager jeg mod slikt et Tilbud!

Ehi Eders Ord er den Musik, Prindsesse,

Som jeg har Dre for.

Isabella.

Gaae, Don Aurelio,

Sør Prinds Antonio til Stedet hen.

Aurelio (affides).

Ha, hvilken Daarskab!

(raaber): Heida! Fakler! Fakler;

(Antonios Tjenere komme med Fakler.)

Antonio (affides til Fernando).

Nu har J Leilighed, tal nu min Sag!

Fernando.

Derom, min Prinds, J være kan forsikkert.

Aurelio (affides til Laura).

Hør efter, hvad han siger, og bevogt ham!

Laura.

Vær J kun rolig.

Aurelio (høit til Antonio).

Skal vi gaae, min Prinds?

(Antonio og Aurelio gaae ud af Sidedøren, fulgte af Ejenerne.)

Trettende Scene.

Isabella. Laura. Fernando. Lakaiet i Baggrunden.

Isabella.

Kom lad os tage Plads!

(Lakaierne sætte 3 Stole i Forgrunden ved den ene Side.)

(til en Lakai.) Hør, det er sandt,

Giv mig den Bog, som blev mig bragt igaar,

Og som Du modtog. (Lakaien giver hende en Bog.)

Laura! vil Du see,

Her er et Skuespil, som lader moersomt.

En Digter — Navnet er mig ganske fremmed —

Har sendt mig det iaftes med den Bøn,

At Stykket maatte spilles ved mit Hof.

Læs Du det, Laura, eller blad deri;

Jeg stoler paa Din Smag; siig mig Din Mening.

(til Lakaien.)

En Stol til Donna Laura! der!

(peger paa den modsatte Side af Skuepladsen. Lakaien bringer den ene af de tre Stole derhen.)

Saaledes

Du bliver ei forstyrret i Din Læsning.

Laura (affides.)

Hun fjerner mig, paa det at hun i Cenrum

Kan tale med Fernando. — Lad saa være!

(Hun sætter sig, og blader i Bogen, medens hun tillige har Opmærksomheden henvendt paa de andre To, som tage Plads ligeover for hende, paa de to Stole, som bleve staaende. Fernando sidder saaledes, at han og Laura kunne see hinanden. Prindsessen vender derimod Ryggen til Laura.)

Isabella (til Fernando.)

Jeg længe ønsket har at tale med Jer.
 Siig mig oprigtigt — Ingen hører os —
 Hvorledes er min Fætter findet mod mig?

Fernando.

Prindsesse! Hertugen har al Respect
 For Eders Rettigheder.

Isabella.

Men det gjelder,
 Hvad han forstaaer ved mine Rettigheder.
 Den Ret, som Testamentet giver mig,
 Den vil han, og den kan han ikke krænke.
 Men derimod er det et andet Spørgsmaal,
 Om han ei selv benytte vil den Ret,
 Som Testamentet ogsaa giver ham.

Laura (lyttende, affædes.)

Hun om Enrico taler. (Læser videre.)

Fernando.

O, Prindsesse!

Hvor kan I troe saa slet om Don Enrico?

Isabella.

Man siger, jeg er alt for ung til Thronen;
 At Staten trænger til en kraftig Fyrste,
 Som fører Tømmen med en mandig Haand.

Fernando.

Hvo vover Sligt at sige? Var ei nogle
 Af Jordens ypperste Regenter Qvinder?
 Uvillig bøier Mængden sig for Sceptret,
 Som føres af en Mand; de kalde gjerne

Hans Herredømme Despotie; men Qvindne,
 Hun skabtes af Naturen til at herske;
 Barbaren selv for hende bøier sig,
 Ja, hendes Ynde virker, som Mustk
 Paa Skovens Dyr. Hvo Hjerterne har vundet,
 Har Magten paa den bedste Klippe grundet.

Isabella.

J taler som en Elsker. Vist for nylig
 J kommen er til denne Mening. — Dog —
 Jeg glemmer, J har næsten i et Aar
 Alt elsket Donna Laura.

Laura (lyttende, affides.)

Mig hun nævner.

Fernando.

Det har jeg, Eders Høihed! Ei desmindre
 Har J dog Ret. Først nylig, ganske nylig
 Ret levende den Sandhed jeg erkjendte,
 At Ingen fører Sceptret som en Qvinde.

Isabella.

Hvorledes fik J den Erkjendelse?

Fernando.

Bed Eder, o Prindsesse! ved at skue
 Den Magt, hvormed J Hjerterne betvinger;
 — Hvad siger jeg! kun ved at skue den?
 Nei, den Beskuende staaer udenfor,
 Han selv er kold ved det han seer; jeg mener:
 Bed at erfare den.

Laura (affides.)

Hvad siger han!

Isabella.

J vil at jeg skal troe, at Kjærlighed
Har givet Jer et andet Syn i Sagen.

Laura (affides.)

Hvad taler hun om Kjærlighed?

Fernando.

Saaledes

Prindsesse, mener jeg.

Isabella.

Det vil da sige,

J mener, Laura burde føre Sceptret?

Laura (affides.)

Hun nævner mig igjen.

Isabella.

Og som J selv

For hendes Fødder kaster Jer, J vilde,
At hele Verden laae for hendes Fødder?

Fernando.

Prindsesse! kan J saadan misforstaae mig?
Jeg siger, at min Indsigt kom fra Hjertet;
Men hvo har mig den bibragt? Ikke Laura;
Hun er ei i den Stilling, at hun kunde
Mig heri lære noget; Jer, Prindsesse,
Jeg skylder denne Kundskab, Eder saae jeg
At herske, ved at vinde Hjerterne;
Jeg saae det, og J vandt mit eget Hjerte,
Og derved og min Mening.

Laura (affides.)

Som det lader,
Fornægter han mig lidt.

Isabella.

J sagde dog,
At Kjerlighed gav Jer en rigtig Indsigt.

Fernando.

Det var ei mig, det Eder var, Prindsesse,
Som Ordet nævnte.

Isabella.

Hvad gjør det til Sagen?

J svarte Ja.

Fernando.

Det gjorde jeg; jeg ikke
Kan dølge Sandheden, naar J mig spørger.

Isabella.

Nu først forstaaer jeg Eder.

Fernando (affides.)

Jeg gad vide,
Hvad Ende denne Samtale vil faae.

Isabella.

Saa lad mig da Jer tilstaae, Don Fernando,
At ogsaa jeg har faaet en anden Indsigt.
Jeg var mistænkelig, jeg frygted Eder,
Som Een der udsendt var, at skade mig.
Hvor kunde jeg vel troe, at Eders Hjerte
Var opfyldt af saa smme Følelser?
Jeg troede, Politiken var Jer Alt.

Jeg har bedraget mig. Som I nu taler,
Er ei Forstiltthed; det er Hjertets Sprog.

Fernando.

Hvad andet Sprog kan man med Eder tale?

(affides.)

Min Gud! hvad skal jeg troe?

Laura (affides.)

Jeg kan ei høre;

Det er fortrædeligt!

Isabella.

Stig mig oprigtigt:

Har I dog ei, da nylig I var kommen,
Før I mig kjendte, før jeg kjendte Jer,
Til Hensigt havt, at hindre mig i Valget
Af mine Friere?

Fernando.

Hvordan, Prindsesse?

Hvorledes havde jeg vel dertil Midler?

Hvad skulde jeg vel gjøre for at hindre

Det frie Hjertes Valg — selv om jeg vilde?

Isabella.

Selv om I vilde? — har I villet det? —

Fernando.

Prindsesse! jeg er fra Forstiltthed fjern;

Med Eder kan jeg ene Sandhed tale:

Jeg intet Skridt har gjort i sliq en Hensigt,

Thi hvortil nytted det? Med fromme Bønner

Jeg Himlen har bestormet, at den vilde

Forbyde Jer et Valg.

Isabella.

Hvordan? hvorfor da?

Fernando.

Siig, hvo af Eders Friere var værdig
Til Eders Haand?

Isabella.

Jh nu! det veed jeg ikke.

Fernando.

Det troer jeg gjerne, men af gyldig Grund;
Thi den som Eders Haand fortjene skal,
Er ikke til endnu; han fødes maa.

Isabella.

Saa bliver han for ung til mig.

Fernando.

J skæmter;

J troer maaskee, jeg smigrer, men jeg kjender
Til Smiger ei, og fremfor Alt jeg veed ei
Hvormed jeg Eder smigre kan; thi Smiger
Mod Andre bliver Sandhed jo mod Eder.

Isabella.

Hvad er da Eders Mening om de Tvende,
Som nu bestorme mig med Kjærlighed?

Fernando.

Tag ingen af dem!

Isabella.

Det elskværdig synes

Mig Parmas Prinds.

Fernando.

O ja! han er elskværdig,

Han vist fortjener Fortrin for Guastallas;
 Men ingen af dem Eder værdig er;
 Min Bøn til Himlen jeg gjentage vil
 Bed denne Leilighed. Men dog — jeg beder —
 Ei mine Ord igjen.

Isabella.

Vær I kun rolig,
 Jeg skal ei røbe Jer. Men naar I stedse
 Bed hver en Leilighed gjentager Bønnen,
 Og Himlen — hvad ei usandsynligt er —
 Bønhøre vil saa fromt et Hjertes Ønske,
 Saa faaer jeg ingen Brudgom.

Fernando.

O Prindsesse!

Min svage Bøn har ingen Magt i Himlen,
 Hvis Bøisdom Alt vil lede til det bedste;
 Men kan det undre Jer, at ei desmindre
 Jeg dog bestormer Himmelen med Bønner
 For Eders Vel? O! den som ikke lever
 For det, man her paa Jorden kalder Glands,
 Storhed og Lykke; den, som Idealet
 I sine Tanker har, som for sit Døie,
 Lig Regnbuen, hvis hulde Farveskær
 Bestandig vinker og bestandig flyer os,
 Han seer med Harmen, naar profane Hænder
 Med jordisf Attraa efter Himlens Dronning
 Løse gribe, for letfindigen i Støv
 At drage hende ned.

Isabella.

Hør, Don Fernando,

J være skal min Raadgiver; jeg gjerne
 Vil Eder's Mening høre. J mig snapper
 Ei efter Munden, som saa mangen Kryber,
 Hvis flauæ Smigren kjeder mig; J vover
 At sige mig imod, dog ei med Barfkhed,
 Som visse Zugtemestere, jeg hader.
 Hos Eder har Moralen just et Anstrøg,
 Som gjør den skicket til at høres af mig.
 Vi tales atter ved, og snart, ret snart,
 Det haaber jeg.

(Sun reiser sig. Fernando og Laura ligetedes.)

Forresten, hvergang J

Har Noget at meddele mig, saa kom kun;
 For Eder jeg bestandig er tilstede;
 J kan mig faae i Tale, naar J vil.

Fernando (affides.)

O Himmel! er det ei en Drøm?

Isabella (til Laura.)

Du, Laura,

Hvad er Din Mening om det Skuespil?

Laura.

Om Skuespillet? — det er meget skjønt,
 Jeg finder det fortreffeligt.

Isabella.

Ei sandt?

Siig mig hvorom det handler; thi jeg selv
 Har ikkun flygtigt bladet det igjennem.

Laura.

Men ogsaa jeg har bladet kun deri;
Jeg truffet har paa mange skønne Steder,
Dog veed jeg ikke ret, hvorom det handler.

Isabella.

Saa læs det ud, jeg give vil Poeten
Besked imorgen.

(til Lakaierne.)

Fakler! bringer Fakler!

(til Fernando og Laura.)

Jeg gaaer til Selskabet.

(Lakaierne bringe Fakler.)

Fernando.

Vil Eders Høihed

Tillade, jeg ledsager Jer til Stedet?

Isabella.

Nei, Don Fernando, ei endnu. I veed ei,
Hvor saare let Misundelsen kan vaagne,
Og I er omspændt her af Speidere,
Bagtalere, som intriguere mod Jer.
Jeg venter Jer om lidt.

(gaaer, fulgt af Lakaierne.)

Sjortende Scene.

Laura. Fernando.

Fernando (affides.)

Ha! Tidens Hjul

Sit Løb fordobler! Hvo har slikt Aprilsveir
Paa Politikens Himmel forudseet!

Laura (til Fernando.)

J talte meget længe med Prindsessen.

Fernando.

Ja, Laura; hun var naadig, saare naadig.

Laura.

Man vel erfare tør, hvorom J talte?

Fernando.

Det er imod min Pligt at røbe det.

Laura.

Ei heller det behøves, Don Fernando!

Thi jeg er ikke døv; og skjøndt hun vidste

At skubbe mig tilside, skjøndt hun gav mig

En Bog at læse, var jeg dog opmærksom.

Jeg har ei læst et Ord af dette dumme

Kjedsommelige Baas.

Fernando.

Kan J da vide,

At det er Baas, kjedsommeligt og dumt?

Laura.

O ligemeget!

Fernando.

Skal da nu den stakkels

Poet faae Stykket med Protest tilbage,

Fordi tilfældigviis Prindsessens Dame

Var ilde stemt?

Laura.

Ei derom Taler er;

Men viid, at omendskjøndt jeg ikke hørte

Hvert Ord, I vexede med hendes Høihed,
Jeg nok dog hørte, for at vredes paa Jer.

Fernando.

I har ei Grund dertil.

Laura.

I sagde hende
Saa grove Smigrerier, at det næsten
Var latterligt; og hun er uerfaren,
Hun tager Eders Ord for gode Vare.

Fernando.

I mig fornærmer, Laura; hvad jeg sagde
Prindsessen, var min Mening, var mit Alvor.

Laura.

Med den Erklæring gjør I Sagen værre.
I gjorde formelig Prindsessen Cour.
Kan I da ikke vise Jer mod hende
Galant, som det sig sømmer, uden dog
At gjøre hende Kjærligheds-Erklæring?

Fernando.

Hvorledes? Kjærligheds-Erklæring?

Laura.

Ja,
Saaledes lød det. Jeg forsikrer Jer,
Man ei behøved Eders Ord at høre,
At see Jer, var tilstrækkeligt; I havde
Saa ganske Minen af en Elsker.

Fernando.

Elsker?

Laura.

Ja netop Elsker. Tak I Eders Gud,
At hun er ung og ubekjendt med Verden;
I ellers kunde komme til at høde
For Eders Driftighed.

Fernando.

Hør, Donna Laura,

Jeg vil ei vredes over denne Tone,
I taler til mig i; men dybt mit Hjerte
Sig føler krænket ved den Mistillid,
Som I mig viser. Jeg har længe mærket,
At I er skinsyg.

Laura.

Himmel! det gaaer vidt,
Naar saa I taler!

Fernando.

Sandheden for Alt!

I sagde, det var nok at see mit Ansigt,
For strax at see, jeg talte som en Elsker.
Den Skofe maa jeg give Jer tilbage:
I selv da, veed I hvad Figur I gjorde?
I dreied Jer paa Stolen, lytted til os,
Og speided med uroligt Blik og Øre.
Tak Eders Gud, at ei Prindsessen saae det,
Hun ellers vist var bleven vred. Som sagt,
I skinsyg er, og for en ærlig Sjæl
Er intet mere piinligt end at vide
Hver Handling seet i lav Mistanke's Huulspeil,
Hvert Ord fortolket skjævt.

Laura.

Med hvilken Falskhed
Forstaaer J Eders Hensigt at besmykke!
J kjedes ved min Kjerlighed, Fernando!
J ønsker, vor Forbindelse var hævet.

Fernando.

Paa ny mistænkelig? Nei, J, o Laura,
Er den som synes kjed af dette Forhold.
J søger Strid, alene for at finde
Et Paaskud til at hæve det.

Laura.

Hvad Paaskud
Behøver jeg dertil? Er det ei nok
At sige Jer, hvor meget jeg fortryder
Det Dieblif, jeg lærte Jer at kjende?

Fernando.

J vil det, Laura? Vel, saa lad det skee!

Laura.

Hvordan! hvad siger J?

Fernando.

Som J, jeg føler
At vore Characterer ikke passe;
Min Uerlighed fordrages ei med Eders
Mistænksomhed. Ved Himlen! Eders Vel
Er ene, hvad jeg attraaer.

Laura.

Drømmer jeg?

Fernando.

Men lad mig Eders Benskab dog beholde!

Jeg bringer Eders Kjerlighed i Offer;
Berøv mig ei hvad end jeg har tilbage!

Laura.

Troløse! Falske! Tør Du nævne Benskab!

(Man hører Choret i Afstand synge den anden Strophe af
Barcarolen i tiende Scene.)

Fernando (affides.)

Hun rører mig.

Laura.

Meeneder! har Du glemt,
Prindsessen selv var Vidne til Din Elskov?

Fernando.

Jeg selv skal hendes Høihed Alt berette.

Laura.

Hvordan? J selv?

Fernando.

Jeg selv.

Laura.

Hør hvad de synge!

Har J forstaaet det, Don Fernando?

Fernando.

Nei.

Laura (reciterende.)

”Bølge, hvor du klarest rinder,

”Speiles Himlen i dit Bad.

”Å! din Langsel Hjertet minder

”Om hvad Skjæbnen stiller ad.”

Fernando.

Det er en gammel Vise, kan jeg tænke;

Hvad kommer den os ved?

(affides) Hun mig bedrøver.

Laura.

Hør efter! har J Slutningen forstaaet?

Fernando.

Nei, Laura, nei!

Laura.

Saa hør hvordan det ender.

"Hjerte! du bør ikke klage,

"Selv Naturen føler Savn;

"Trøst dig, hvis du har tilbage

"Kun et Billed og et Navn."

Et Billed og et Navn!

(hun kaster et Blik paa Fernando, og gaaer.)

Semtende Scene.

Fernando alene.

Fernando.

Hun vækker mægtigt

Al min Medlidenhed. Jeg aldrig troede,

Hun elskte mig saa høit. — Hvad skal jeg gjøre?

Prindsessen seer ei gjerne, jeg med Laura

Forlovet er; hun selv mig foretrækker.....

Hvor kjendeligt!..... Du vel, jeg ikke længer

Har Laura nødig; ved Prindsessen selv

Jeg mine Planer sætte vil igjennem.

Min Fyrste! Du har givet mig en farlig

Bestilling her ved Hoffet! — Hvilken Bending

Har Sagen taget! — Ha! der er Luigi!

(En Baad med Gaster er imidlertid landet; Luigi er staaet
iland, og kommer ind i Salen.)

Sextende Scene.

Fernando. Luigi.

Luigi.

Hvor heldigt, at jeg træffer Jer alene.
Her er Depechen, Herre!

Fernando.

Lad mig see!

(tager den, og giennemseer den.)

Luigi.

Nu er den ganske, som J har forlangt den;
Jeg „Parmas Prinds“ har skrevet for „Guastallas“,
Og rettet hvad J ellers har befalet.

Fernando

(river den istykker, og giver ham den tilbage.)

Det gaaer ei an.

Luigi.

Hvorledes? har jeg ikke
Forstaaet Jer ret?

Fernando.

Jo, Don Luigi, Skysden
Ei Eders er, men Meget er forandret
Fra sidst jeg saae Jer.

Luigi.

Hvad skal jeg da skrive?

Fernando.

Kun et Par Ord: at Alt er ved det Gamle,
Og intet er passeret siden sidst.

Luigi.

J sagde selv at Meget var forandret.

Fernando.

Skriv, som jeg siger; men vær tro og taus;
 J veed, at jeg kan lønne Jer. Gaae hjem,
 Og hav Depechen færdig; lad Courveren
 Parat sig holde. Strax jeg kommer efter
 Til Underskriften.

(gaaer ud af samme Sidedør, som de foregaaende personer.)

Luigi (alene.)

Hvad mon det betyder? —

Det er nok bedst, jeg tænker ei, men lyder.

(gaaer ned til Baaden.)

A n d e n A c t .

En Plads i Slotshaven.

(Det er Dag.)

Første Scene.

Gartnere og Gartnerpiger træde ind med Blomster og Frugter i Kurve,
 Strax efter: Enrico og Carlos, begge maskerede.

Chor af Gartnere og Gartnerpiger.

1.

Vi offre vor Fyrstinde
 Hvad Jorden har af Smukt:
 En Krands vi hende binde
 Af Blomster og af Frugt.

Bed Festen, som smiler
 Med Pragt og med Glæde,
 Dog mangt et Die hviler
 Paa Gartnerens Krands.

2.

Saa langsomt Planten tvinger
 Sig op fra Jordens Bryst;
 Dens Modenhed dog bringer
 Kun Dieblikkets Lyst.

Det kommer, det smiler,
 Det flyer i sin Glæde,
 Dog mangt et Die hviler
 Paa Gartnerens Krands.

(de drage bort.)

Enrico

(til en af Gartnerne, medens de drage bort.)

Hør, hør et Ord!

Gartneren (kommer hen til ham.)

Hvad vil J, smukke Maske?

Enrico.

Jeg en Forklaring vil.

Gartneren.

Hvorover, Herre?

Enrico.

Hvad Optøget betyder, som jeg saae.

Gartneren.

Det er Prindsessens Gartnere, som bringe
 De bedste Blomster og de bedste Frugter,
 Som Narstiden formaaer, til hendes Fest.

Enrico.

Saa giver hun en Fest?

Gartneren.

J derom spørger!
Jeg troede, selv J kom til denne Fest,
Da jeg maskerede Jer saae.

Enrico.

O nei!

Det moerer os at gaae med Maske for.

Gartneren.

Maaskee er' Eders Ansigtet ei smukke?

Enrico.

Affskyelige.

Gartneren.

Det kan jeg tænke.

Enrico.

Sig mig,

Hvad er det for en Fest?

Gartneren.

Det er et Bal

Af første Sort; jo, det vil blive pragtfuldt;
Thi Parmas og Guastallas høie Prindsfer
Vil tage Deel deri, og En af dem
Skal giftes med Prindsessen, som man siger.
Er' J af ædel Byrd, J gode Herrer,
Saa kan J komme med; men J bør ikke
Jer demaskere, thi Prindsessen lider
Ei noget som er stygt.

Enrico.

Jeg takker Eder

For dette gode Raad.

Gartneren.

O ingen Marsag!

(gaaer.)

Anden Scene.

Enrico. Carlos. (de demastere sig.)

Enrico.

En Fest? et Bal? hvi har ei Don Fernando
 Mig derom skrevet? han beretter dog
 Saa mange Smaating ellers, som jeg gjerne
 Ham skjænkede; hvi nævned han ei denne?

Carlos.

Han har vel tænkt, at ved Ferraras Hof
 Er al Slags Festlighed en Hverdags-Sag,
 Hvorom det ikke lønner sig at skrive.

Enrico.

Og deri har han Ret; thi min Cousine
 Er og i den Henseende som Barnet,
 Der let forspiser sig i søde Sager.
 Et selsomt Regiment, ved alle Helgne!
 Men snart er det tilende.

Carlos.

Ganske sikkert,
 Hvis ikke Gartneren har Ret, som sagde,
 Prindsessen gifter sig.

Enrico.

O dette Nygte
 Jo gammelt er! For længe, længe siden
 Har Don Fernando meldt, at Prinds Antonio

Sig gjorde Haab; Fernando faaer nok Bugt
Med ham, som med saa mangen anden Frier.

Carlos.

Men paa den sidste Tid han intet melder.

Enrico.

Vel sandt, han skriver kun om Bagateller.

Carlos.

Og hans Depecher ere lidt confuse,
Modsigende.

Enrico.

Det kan jeg ikke nægte.

Carlos.

Troe mig, min Hertug, at det var paa Tiden
J selv kom hid at see med eget Nie
Hvorlunde Sagen staaer.

Enrico.

O ja, man kan jo

Forsøge det, og see incognito
Ham lidt paa Fingrene. Dog tilstaaer jeg,
At snarere jeg Eders Raad har fulgt,
Af Lyst til dog engang at see Prindsessen,
Og være Bidne til det Regiment
Hun fører, førend Enden tager det,
End just af Mistanke til Don Fernando;
Thi han har ført en ypperlig Conduite,
Saavidt mig er bekjendt. Med hvilken Fiinhed
Har han forstaaet at trække Tiden ud;
Og her det just kom an paa, Tid at vinde.
Jeg veed, Don Carlos, J ham ynder ei;

Men er J dog ei lidt partisk imod ham?
 Ei sandt — thi gammel Elskov rustet ikke —
 J lider ei, han vundet har et Hjerter,
 Som fordum J besad?

Carlos.

Nei, Eders Høihed!

J gjør mig Uret. Mig er Donna Laura
 Ei længer kjær; hun troløs var, forlængst jeg
 Udrev af dette Hjerter hendes Billed.
 Dog agter jeg endnu mit fordums Balg
 Saameget, at det smerter mig at see,
 Hvor frækt Fernando hendes Æmhed giver
 Til Priis for en politisk Hensigt. Gerne
 Jeg troer, han elsker hende, skjøndt — forstaaer sig —
 Paa den ham egne Viis: i den, han elsker,
 Han egentlig tilbeder kun sig selv.
 Dog dette være som det vil; men aldrig
 Jeg kan tilgive ham, at som Spion
 Han omgaaes den, han elsker, at ved hendes
 Troskyldighed han skjulte Ting erfarer,
 Og strax beretter dem til Eder, Herre,
 Og ei sig undseer ved at nævne Naaden
 Hvorpaa han kom til Kundskab.

Enrico.

J har Ret;

Som Elsker maa man dadle ham.

Carlos.

O Herre!

Ei blot som Elsker, nei som Mand, som Ridder,
Som Cavaleer.

Enrico.

Lad gaae, men dog som Statsmand
Han Agtelse fortjener.

Carlos.

O, min Hertug!

Den som bedrage kan en elsket Gjenstand,
Kan ogsaa mod sin Fyrste være troløs;
Det kommer kun paa Leiligheden an,
Den gjør Forrædere saavel som Tyve.

Enrico.

Men Leiligheden kommer ei; jeg lønner
Ham fyrstelig, og Mere kan han vente.

Carlos.

Men sæt, en Anden overbyder Jer?

Enrico.

J er mistænkelig. — Du vel, vi har jo
Nu Leilighed at holde Die med ham.

Carlos.

Der kommer Noget.

(de maskere sig.)

Enrico.

Det er vist Prindsessen —

J Sandhed, hun er smuk.

Carlos.

Ja det er hende,

Eh! Laura følger med.

Enrico.

Saa det er Laura? —

Bel bør man Don Fernando gratulere,
Hvis han har vundet sig en Skjønheds Hjerte.

Carlos (affides.)

Ha Gjensyn! hvor fornyer du min Smerte!

(de træffe sig lidt tilbage.)

Tredie Scene.

De Sørige. Isabella. Laura. Cataier.

Isabella.

Men sig dog, Laura, hvordan er det fat?
Du taler ei, Dit Blik mod Jorden stirrer;
Hvad er veien?

Laura.

Tilgiv, o Prindsesse!

Jeg kan, jeg bør ei nævne Jer min Smerte.

Isabella.

Hvordan? Du bør ei, naar jeg selv det fordrer?

Laura.

J vil ei fordre, hvad min Pligt forbyder.

Isabella.

Men hvordan kan Din Pligt.....

Laura.

J vilde vredes

Paa den som har bedrøvet mig.

Isabella.

Hvorledes?

Laura.

Og han vil Eder Aarsagen berette,
Jeg kan det ei.

Isabella.

Hvordan forstaaer jeg dette?

Laura.

Tænk ei derpaa.

Isabella.

Du vist med Don Fernando

Har havt lidt Strid?

Laura.

O naadigste Prindsesse!

Han selv vil Eders Høihed Alt fortælle.

Isabella.

Fernando?

Laura.

Ja.

Isabella.

Saa er det ham, o Laura,

Som har bedrøvet Dig?

Laura.

O spørg mig ikke!

Ifald I vredes, naar I hører Grunden,
Da skal han vide, jeg har ikke misbrugt
Min Stilling, til at stemme Jer imod ham.
Berøv mig ei den sidste Trøst i Sorgen:
At have Retten ganske paa min Side.

Isabella.

Hvor længe jeg at tale med ham!

Laura.

Sikkert

Han snart vil komme.

(idet hun seer sig om, faaer hun Die paa Enrico og Carlos.)

See, Prindsesse, see!

To Maffer her i Haven!

Isabella.

Er det muligt?

(til en Lakai.)

Gaae hen og spørg de Maffer hvad de søge.

Lakaien (til Enrico og Carlos.)

Prindsessens fyrstelige Høihed spørger

Jer, ædle Herrer, hvad I søge her.

Enrico.

Vi ere Reisende. Hvis hendes Høihed

Tillader os et Knæfald, vil vi selv

Berette Hensigten, hvori vi komme.

Lakaien (til Isabella.)

Det ere Reisende. Hvis Eders Høihed

Tillader dem et Knæfald, vil de selv

Berette Hensigten, hvori de komme.

Isabella (til Laura.)

Jeg kan jo tale med dem. Skjøndt masseerte,

Bemærker man dog strax af deres Anstand

Og hele Væsen, at det ere Folk

Af ædel Byrd.

Laura.

Det troer jeg ogsaa.

Isabella (til Lakaïen.)

Siig dem,

De komme maae.

Lakaïen (til Enrico og Carlos.)

Prindsessen Jer tillader

At nærme Jer.

(Enrico og Carlos nærme sig, og knæle for Isabella.)

Isabella.

Jeg hilser Jer. — Staaer op!

(De adlyde. Laura trækker sig et Par Skridt tilbage; Carlos ligeledes; under det Følgende giver han sig i Samtale med hende.)

Enrico.

Prindsesse! Nygtet har fortalt os Meget
Om al den Pragt som hersker her ved Hoffet,
De skjønne Fester, som Ferraras Slot
Omskabe til et luftigt Feepallads,
Et glimrende Krystallslot, lig de Templer,
Italiens store Mester, vor Albano,
Paa Lærredet fremtryller med sin Pensel.
Der seer man Nymphes, snart ved Maanens Straaler
Forsamlede til Dands ved Fløitens Røst,
Snart vuggede paa perlesmykte Skaaler
Ad Bølgen hen, som kruser sig med Lyst.
Hvert Billed smiler som en hielden Drøm
Fra Phantasiens Verden, og det synes næsten
At sige: Jorden eier intet Sligt.
Men I, Prindsesse, har — saa siger man —
Gjort virkeligt hvad før kun var en Drøm.
Mod Birkelighed hver en Stræben higer,

Kun den har Liv, den bedste Drøm er mat;
 I denne Hensigt kom vi; Nyttet siger,
 At Eders Høihed give vil inat
 En pragtfuld Fest; maa det os tilladt være,
 En ringe Fakkeltil dens Glæde at bære?

Isabella.

Nei den som fører en saa sindrig Tale,
 Vær ei som Fakkeltærer staae i Krogen.
 Tag Masken af, vær med blandt mine Gæster!

Enrico.

Nei, Eders Høihed! Masken maa jeg bære.

Isabella.

Hvorfor?

Enrico.

Den giver Driftighed.

Isabella.

Men hvortil

Er Driftighed fornøden?

Enrico.

O Prindsesse!

Til Jer at see, og til at tale med Jer.

Isabella.

Hvordan forstaaer I det?

[Enrico.

Hvis uden Maske

Jeg havde talt, I vilde neppe sagt,

Min Tale sindrig var.

Isabella.

Og hvorfor ikke?

Enrico.

Ei noget Syn har virket paa mig forhen
 Saa umodstaaeligt som Eders Ynde.
 Isald jeg stod med ubedækket Ansigt
 For Eders Dines stærke Flammepile,
 Jeg vilde rødme, blegne, skjælte, stamme.
 Men skøndt kun Masken er et daarligt Pandser,
 Der ei bedækker Diet, Dret mindre,
 Og Hjertet allermindst, den Mod dog giver,
 Fordi jeg veed, den skjuler min Forvirring.

Isabella.

Hvi kommer I da Masken ei til Hjelp?
 Hvi røber I Forvirringen med Ord?

Enrico.

Fordi mig Masken giver Driftighed,
 Til den at tilstaae.

Isabella.

Saa tag Masken af,
 At jeg maa see Jer noget mindre driftig.

Enrico.

Før skulde jeg mig ei med den beskjarne,
 End Eder ved min Driftighed fornærme.

Isabella.

Behold den da, men siig mig intet andet
 End hvad I uden den mig siige vilde.

Enrico.

Det lover jeg; jeg skal ei andet siige,
 End hvad jeg uden Maske siige vilde,

Men meget derimod, som umaskeret
Jeg sige vilde, men ei sige kunde.

Isabella.

Men Eders Følgesvend, hvi tager han
Ei Masken af?

Enrico.

Han har vel sine Grunde.

Laura (til Carlos, idet de træde frem.)

Ja demaskeer Jer.

Carlos.

Jeg det ikke kan.

Laura.

J bør det, thi heel selsomt Eders Tale
Har mig bevæget. Mange skjulte Ting,
Som Jaa kun vide, har J fint berørt,
Derfor tag Masken af.

Carlos.

Nei, Donna Laura!

Laura.

J kjender og mit Navn?

Carlos.

Ja meer end dette.

Laura.

J Spaamand er maaskee?

Carlos.

Det vel kan være.

Isabella.

Fortræffeligt! En Spaamand paa mit Val!
Det mangled kun.

Carlos (til Laura.)

Isald jeg Eders Hænder
 Betragte tør, da skal jeg sige Jer
 En Ting saa skjult, et slikt Mystorium,
 At kun I selv og Een foruden Jer
 Har Kundskab om det.

Laura.

Hvilket, mener I?

Carlos.

Jeg siger Eder, hvem I elsker.

Isabella.

Bravo!

Giv ham Din Haand.

Laura.

Der har I begge Hænder.

Carlos (efter at have betragtet dem.)

Med I begynder han, med D han ender.

Laura (trækker Haanden tilbage.)

Der tog I feil; I er en daarlig Spaamand.

Carlos.

O gid jeg var!

Laura.

Hvorfor?

Carlos.

Giv Haanden atter.

Laura (giver ham Haanden.)

Men læs da bedre.

Carlos.

Nu jeg den betragter,

Ei for at læse den, ei for at spaae;
Men siden J min Spaadomskunst foragter,
Til Tak jeg trykke bør et Kys derpaa.

(Kysjer hendes Haand.)

Laura.

Tag Masken af!

Carlos.

Ifald jeg adlød Jer,
Jeg vilde rødme, blegne, skjælve, stamme.

Isabella (affides.)

Et aftalt Spil! de sige jo det Samme.

Carlos.

Ein Svaghed Ingen stille vil tilskue.

Laura.

Hvad er det som J Eders Svaghed kalder?

Carlos.

Den bliver synlig, naar min Maske falder.

Isabella.

Det nytter ei at bede dem; lad begge

Nu have deres Billie; begge spille

Jo deres Roller herligt under Masken.

Jeg venter Jer ved Ballet; kan J der

Fortsætte Spillet, da saa meget bedre.

Altsaa, Farvel! saalænge — Laura, kom!

(Isabella og Laura gaar.)

Sjerde Scene.

Enrico. Carlos.

(Det begynder at mørknes.)

Enrico.

O Carlos! gid jeg ikke hid var kommen!

Carlos.

Det Samme siger jeg.

Enrico.

Jeg har ei tænkt mig
Prindsessen saa elskværdig, og saa smuk.

Carlos.

Jeg har ei tænkt, at Synet af en Gjenstand,
Jeg fordum elskte, men som nu jeg hader,
Paaany mit hele Hjerte skulde fængsle,
Eil Trods for min Fornuft.

Enrico.

Hvad siger det?

J har dog intet at bebreide Jer;
Men jeg, som forurettet har den Hulde
Bed undersundig Politik! Jeg Thronen
Har villet røve hende, har forstyrret
Partier, som hun kunde slutte! Listig
Jeg hende skadet har paa tusind Maader.
O nu — o Nemesis!

Carlos.

Min høie Herre!

J let kan Eders Uret gjøre god.

Enrico.

Hvorved?

Carlos.

Bed selv at ægte hende.

Enrico.

Troer J,

Hun villig er dertil? O nei! Antonio,

Guastallas Prinds, er hendes Hjertes Balg.
 Det har Fernando mig forlængst berettet.
 Mig hader hun; det har han ogsaa skrevet
 Mig ofte nok; og hun har Grund dertil.
 Jeg tør ei vise mig for hendes Nafn,
 Ja selv mit Navn ei nævne tør min Læbe;
 Mit Navn er nok til hvert et Haab et dræbe.

Carlos.

Hvad er da Eders Plan?

Enrico.

Har jeg vel nogen?

Hvad skal jeg gjøre? Skal jeg for Fernando
 Mig aabenbare?

Carlos.

Lad det vente lidt,
 Først lad os spionere ham. Desuden,
 Ifald i Eders Hverv han er Jer tro,
 Han jo beforder Eders Plan, idet han
 Forhindrer Prinds Antonios Egteskab.

Enrico.

Ja, I har Ret. — Hvor selsom er dog Amor!
 I Stolthed Jordens Mægtige han ligner:
 Han hævner sig for Offret, man forsømte,
 Og fordrer af sin Skyldner dobbelt Skat.
 Ak, arme Hjerte! hvordan er det fat?
 Du, som saa nylig end om Frihed drømte,
 Nu staaer Din Hu til Slavebaand at faae! —
 Kom, Carlos, kom! En Plan jeg tænker paa.

Min Tanke faaer ei Ro, mit Haab ei hviler,
 For Isabella ved min Side smiler.

Carlos (affides.)

Han har ei Nød, men jeg fortviøle maa.

(De gaae).

Cabinet paa Slottet. (optyft).

Semte Scene.

Isabella. Laura. Aurelio.

Aurelio.

Nu, Eders Høihed? har jeg ikke sagt det?

J trønger og engang iblandt til Hvile;

Den sidste Nat har mattet Jer; ei sandt?

J sovet har til for en Time siden;

J har gjort vel deri, thi nu begynder

Den næste Nat; da fordres nye Kræfter.

Men derover gaaer Middagstafflet tabt;

Vil Eders Høihed da slet intet spise?

Isabella.

Nu er det ikke Tid at holde Taffel,

Mit Toilette har Hast. Jeg kommer fra

En Morgen-Promenade gjennem Haven,

Den har mig styrket nok; jeg trønger ikke

Til Spise.

Aurelio (affides til Laura.)

Har J hørt det, Donna Laura?

En Morgen-Promenade Klokken syv

Om Aftenen? O tempora! o mores!

Laura.

Er Skylden min?

Isabella.

Er Altting, Don Aurelio,
Til Festen ordnet?

Aurelio.

Intet er forglemt;
I vide maa, Prindsesse, jeg har ikke
Mit Die lukket siden sidste Nat.
Mit Balgsprog er: Min Tjeneste for Alt.

(er paa Veien til at gaae.)

Isabella.

Kom, Laura, med; jeg maa dog vise Dig
Min nye Dragt.

(vil gaae ind i et Sideværelse med Laura.)

Aurelio (vender om).

Ah! det er sandt, jeg glemmer,
At Don Fernando staaer i Forgemakket,
Og ønsker Audiens hos Eders Høihed.

Isabella.

Hvordan? Fernando? Lad ham komme strax!
Hvorfor har I det ikke før berettet?

Aurelio.

Hvorledes? Er det Eders Mening altsaa,
At I vil tale med ham?

Isabella.

Ja.

Aurelio.

Seg svarte

Ham rigtignok, at nu var ikke Tid.

Isabella.

Det er ei rigtigt; dog er Skylden min,

Ehi jeg har glemt at sige Jer Bescjed.

Saa viid, at Don Fernando er velkommen;

Saa tidt han vil, hvergang han det forlanger,

Skal Audiens tilstedes ham.

Aurelio.

O Himmel!

Prindsesse! har I da forglemt.....

Isabella.

Lie stille!

Jeg veed hvad I vil sige. Lad ham komme!

Aurelio.

Tillad.....

Isabella.

Jeg hører ei.

Laura (affides til Aurelio.)

Fortørn ei hende.

Aurelio (affides til Laura.)

Ik, Donna Laura! hvordan vil det ende!

(gaaer).

Sjette Scene.

Isabella. Laura.

Isabella.

Nu skal jeg snart erfare, hvad Du ikke

Vil mig betroe. Gaae ind i dette Kammer

Saalænge; ad mig ene tale med ham.

Laura.

Som J befaler.

Isabella.

Du maa gjerne lytte

Til Samtalen; kun lad ham ikke see Dig.

(Laura gaaer ind i Sideværelset.)

Syvende Scene.

Isabella. Fernando.

Fernando.

Undskyld, Prindsesse, jeg paa denne Tid
 Tor gjøre Jer min Opvartning. I Middags
 Jeg lod mig flere Gange forespørge;
 Forgæves! I var ei staaet op endnu.

Isabella.

Ei Undskyldning behøves, Don Fernando!
 I veed, jeg gjerne seer Jer, naar I vil.

Fernando (affides.)

O hvilken Naade! Sikkert veed hun alt
 Historien med Laura.

Isabella.

Lad mig høre,

Hvad har I at fortælle mig?

Fernando.

Jeg kommer

For at berette Jer en Ting..... Jeg haaber
 At ei den vil mishage Jer.

Isabella.

Tal ud.

Fernando.

Det er..... I veed.....

(affides) O Himmel! jeg forstummer.

Isabella.

Jeg Eder hjelpe skal paa Spoer. Om Laura
Er Talen; ikke sandt?

Fernando (affides.)

Hun veed det alt;

Jeg tænkte det jo nok: Et Fruentimmer
Kan ikke tie med en saadan Sag.

Isabella.

Nu vel, lad høre da!

Fernando.

Vist Eders Høihed

Det veed.

Isabella.

Jeg veed, I har bedrøvet hende.

Fernando.

Bedrøvet? Det var ei min Hensigt.

Isabella.

Hvad da?

Fernando.

At fremme hendes eget Vel.

Isabella.

Ja saa!

Fernando.

Er Eders Høihed vred?

Isabella.

Paa ingen Maade;

Er ikke Laura vred, hvi skulde jeg da
 Vel vredes paa Jer?

Fernando.

Naadigste Fyrstinde!

Hvor høiligt glæder Eders Ord mit Hjerte!
 Saa har hun sagtens Jer fortalt, hvormeget
 Jeg støtted mig paa det at hendes Væsen
 Og Character for mig saa lidet passe.

Isabella.

Hvordan?

Fernando.

Og at jeg kun til hendes Bedste
 Ophæved vor Forbindelse?

Isabella.

Hvorledes?

Hvad siger I? jeg har Jer ei forstaaet.
 I hævet har Forbindelsen med hende?

Fernando.

Min Gud! har Laura Jer ei selv fortalt det?

Isabella.

Aldeles ei.

Fernando.

Men jeg forstod.....

Isabella.

Jeg neppe

Kan troe mit Dre. Gjentag det endnu:
 I hævet har Forbindelsen med Laura?

Fernando.

Prindsesse! jeg har hævet den.

Isabella.

Uffhyeligt!

Fernando.

Hvordan?

Isabella.

Saalidet gjælder Jer en Cød?

Saalidt Betydning har Jer' Kjærlighed?

Ottende Scene.

De Forrige. Aurelio kommer ind i Baggrunden, og bliver staaende ubemærkt af de Andre.

Fernando.

Jeg studsar, jeg forbauses.

Isabella.

Don Fernando!

Fra nu af er I Gjenstand for mit Had.

Nu seer jeg, Rygtet havde Ret; nu kjender

Jeg Eders Træskhed, Eders Hykleri.

Gaae bort! kom aldrig mere for mit Nie.

(gaaer hurtig ind i Sideværelset.)

Niende Scene.

Fernando. Aurelio.

Fernando.

Ha hvilket Dieblik! det kaster hele

Mit Fremtids Haab til Jorden.

Aurelio (afsidet.)

Wil man see!

For første Gang hun i den rette Tone

Tiltaler ham.

Fernando (seer Aurelio.)
 Ah! Don Aurelio!

Aurelio.

Tjener!

Er Eders Audiens nu alt tilende?

Fernando.

Tilende! Ja!

Aurelio.

Prindsessen var nok ikke
 Saa meget gunstig stemt?

Fernando.

Saa? Mener I?

Aurelio.

Maaskee jeg tager fejl.

(affides) Han veed ei, Stakket,

Jeg hørte Slutningen af hendes Tale.

(til Fernando.)

Min er ei Skylden; jeg har raadet Jer
 At vente til en anden Gang.

Fernando.

Jeg takker

For Eders gode Raad.

Aurelio.

O ingen Marsag! —

Men hvis I færdig er med Audiensen,
 Var det da ikke bedst, om hjem I gif,
 For Jer at klæde paa? thi veed I, Ballet
 Begynder snart?

Fernando.

J tager, Don Aurelio,
En selsom Tone. Vil J maaskee spotte?

Aurelio.

Hvordan!

(affides) Jeg maa mig ved hans Tilstand gotte.

Tiende Scene.

De Forrige. Laura.

Fernando (affides.)

O Himmel! Laura!

Laura (affides.)

Jeg maa tale med ham;
Prindsessen har behandlet ham for haardt,
Han trænger til min Trøst.

(til Aurelio.)

Hør, Don Aurelio!

Bliv ikke vred, men tillad at jeg taler
Et Ord med Don Fernando her i Centrum.
Jeg bringer ham et Budskab fra Prindsessen.

Aurelio (affides.)

Det Budskab bliver godt, hvis Epilogen
Kun svarer til den Scene, som jeg hørte.

(til Laura.)

Det gjerne, Donna Laura! Jeg desuden
Maa haste med min Paaklædning. Jeg kom
Alene for at tilmelde Prindsessen,
At Alt er ordnet, Ballet kan begynde,

Saa snart som hendes Høihed det befaler.
 Vil J det melde?

Laura.

Jeg det ei skal glemme.

Aurelio.

Saa vil jeg gaae.

(affides) Triumf! han er i Klemme.
 (gaaer.)

Ellevte Scene.

Fernando. Laura.

Fernando.

J bringer mig et Budskab fra Prindsessen?
 Vil hun end meer ydmyge mig?

Laura.

Et Paaskud

Jeg søgte, Don Fernando. Jeg vil ikke,
 Nu da vi stilles ad, da muligviis
 Ei meer vi tales ved, at noget Uklart
 Og Misforstaaet skal hvile paa mit Forhold.
 Jeg stod i Sideværelset, og hørte
 Hvert Ord, J talte med Prindsessen. Haardt —
 Jeg tilstaaer det — var hendes Svar. Nu troer J
 Formodentlig, at jeg har mig beklaget,
 Og hende stemt i Forveien til Brede.
 Men jeg vil sværge Jer ved Alt hvad helligt
 Paa Jorden og i Himlen er, at ikke
 Med fjernest Yttring jeg har nævnet Eders
 Uværdige Behandling, skjøndt med Bønner

Og Trudsler hun Tilstaaelsen forlangte.
 Kun dette havde jeg at sige Jer;
 Og nu farvel!

Fernando.

O tøv dog, Laura, tøv dog
 Et Dieblif! Forlad mig ei i denne
 Min Sønderknuselse!

Laura.

Hvad skal jeg gjøre?
 Min Magt er ei saa stor, at jeg Prindsessen
 Formilde kan.

Fernando.

O misforstaae mig ikke!
 Mig gjælder det ei længer om Prindsessens
 Tilgivelse, men kun om Eders, Laura!
 Saalmodig vil jeg hendes Brede bære,
 Og sige til mig selv: Du har fortjent den.

Laura.

Min Brede, mener I, var ufortjent?

Fernando.

Nei, nei! jeg føler, den er høist retfærdig;
 Men den at bære, kan jeg ei formaae.
 Til at benaaedes er jeg ikke værdig,
 Dog har jeg Naaden kun at stole paa.
 Stig, at I naadig mig min Synd forlader,
 Da tør jeg see i min Samvittighed.
 Stig, at I ei mig affkyer eller hader,
 Da faaer mit sønderknuuste Hjerte Fred.

Laura.

Jeg hader Eder ikke, Don Fernando!
Kan den Erklæring Jer berolige,
Saa modtag den.

Fernando.

O Laura! hvilken Forskjel
Paa Før og Nu! Nu hader J mig ikke;
Det er den hele Trøst jeg henter hos Jer;
Men før — da heed det Kjærlighed.

Laura.

Betænk da,

Hvo Skylden har.

Fernando.

Endnu i sidste Nat
Den stille Maane hørte Jer at sværge
Mig evig Kjærlighed.

Laura.

Men Maanen hørte
Af Eders Mund det Samme. Hvo har brudt
En Eed saa hellig?

Fernando.

Ene jeg har Skylden,
Jeg veed det, og besmykker ei min Sag.
Men Laura, husk Jer om! J tirred ogsaa
Min Hestighed. Hvortil den Jaloufie,
Hvormed J plaged mig? Jeg uforsigtig
Maaskee har givet Jer Anledning til den;
Men hvis saa er, lad Amor det forsvare!
Min Kjærlighed min Udsærd maa forklare.

Laura.

Hvordan forstaaer J det?

Fernando.

Jeg mener, Laura,

At jeg var selv saa sikker paa min Elskov,

Min faste Kjærlighed, at jeg hos Eder

Den samme Tillid forudsatte. Derfor

Jeg vogted ei paa mine Handlinger

Og paa mit Ord. Jeg tænkte: Den, jeg elsker

Saa inderligt, kan ei mistænke mig.

Deri jeg Uret havde, — vel jeg veed det —

Thi selv jeg paa min Følelse kan stole,

Men hvorved skal jeg lægge den for Dagen,

Paa det at Laura heller ei maa tvivle?

Laura.

Hvis Eders Uret deri kun bestod,

At selv J havde Tillid til Jer' Elskov,

Var Eders Uret ringe; ja da kaldte

Jeg heller den et Fortrin end en Feil.

Men det er ikke saa. J greb den første

Den bedste Leilighed, til selv at tage

Det Hjerte, som J før mig gav, tilbage.

Fernando.

Nei, Laura, det var ikke mig, men Eder,

Som brød vort Forhold.

Laura.

Men J lod ei heller

Mig tvende Gange bede Jer derom;

J Leiligheden greb, og strax slog til.

Fernando.

Heel tidt en miskjendt Følelse sig yttre
 Bed ufornuftig Trods. Kan det Jer undre,
 Naar J paa Trods min Kjærlighed gav Affked,
 At jeg paa Trods den modtog? — Det var Uret;
 Min Trods utidig var. Jeg burde kastet
 Mig ned for Eders Fødder, dybt i Støvet,
 (knæler.)

Og taget Eders Haand (tager hendes Haand.)
 og kysset den,
 (kysser Haanden.)

Og sagt: O Laura! røv mig ei et Hjerter,
 Som jeg ei længer leve kan foruden!
 Forson mig med mig selv og Elskovsguden.

Laura.

O ja! saadan J burde have talt,
 Men see, om J det gjorde!

Fernando.

Nu, o Laura,
 Jeg har det sagt, og jeg gjentager det,
 Og vil paany gjentage det, saalænge
 Til J tilgiver mig, til J mig skjænker
 Hvad jeg har tabt; og naar mit Ord forstummer,
 Min tause Graad bevidne skal min Kummer.

Laura.

Velan, Fernando, jeg vil see at glemme
 Hvad der er skeet.

Fernando (springer op.)

Alt bliver ved det Gamle?

Laura.

Ja, ved det Gamle!

Fernando.

Elsker I mig atter?

Laura.

Jeg troer det.

Fernando.

O, mit Held jeg neppe fatter!

Tolvte Scene.

De Sørrige. Isabella.

Isabella.

Men, Laura, siig..... Hvordan? Er Don Fernando
Ei gaaet endnu?

Laura.

Tilgiv ham, Eders Høihed!

Jeg har tilgivet ham.

Isabella.

Hvorledes, Laura?

Laura.

Det var en Misforstaaelse, Prindsesse!
En Kurre, som paa Traaden kommen var;
Det smerter mig, at Eders Høihed tog
Saa stor en Deel i denne Bagatel.
Jeg har forglemt den, Alt er ved det Gamle.

Isabella.

Men har ei Don Fernando selv mig tilstaaet,
At han Forbindelsen med Dig har brudt?

Laura.

Saa har han gjort sig Uret; det var mig
Som hæved den. En lille Tvist var Marsag,
Et Ord det andet tog; nu Alt er glemt.
Som sagt, den hele Sag var ei saa vigtig,
At Eders Høihed burde hørt derom.

Isabella.

Saa har jeg Uret mod Jer, Don Fernando!
Ifald min Brede har bedrøvet Jer,
Saa tager jeg tilbage hvert et Ord,
Som den mig indgav.

Fernando.

Naadigste Prindsesse!

Trettende Scene.

De Sørige. Aurelio (i Galla) kommer ind i Baggrunden, og bliver
saaende ubemærkt af de Andre.

Isabella (til Fernando.)

Kan I tilgive mig min Hidsigthed?

Aurelio (affides.)

Hvad nu?

Fernando.

Ik! Eders Høihed mig beskjæmmer!
J trænger ei til min Tilgivelse,
Men Eders Høiheds Brede tynged mægtigt
Mit svage Hoved.

Isabella (rækker ham Haanden, som han kysser.)

Lad det være glemt!

Jeg skal erstatte Jer ved dobbelt Godhed
Hvad Uret jeg har gjort Jer.

Aurelio (affides.)

Er det muligt!

Isabella.

Kom, naar J vil; J skal mig stedsse finde
Beredt at tale med Jer.

Fernando.

O, Prindsesse!

Gid jeg fortjene maa saa høi en Naade!

Aurelio (affides.)

Jeg fatter intet; det er mig en Gaade.

Isabella.

Og nu farvel! Vi sees om lidt paa Ballet,
Der kan vi tale sammen, jeg har Meget
At sige Jer.

Fernando.

Jeg lyder Eders Høihed! (vil gaae.)

Ah! Don Aurelio! (hilses og gaaer.)

Sjortende Scene.

Isabella. Laura. Aurelio.

Isabella (til Aurelio.)

Jeg saae Jer ikke.

Aurelio.

Jeg kom for Eders Høihed at berette,
At Gæsterne forsamle sig.

Isabella.

Det vel,

Saa gaae, og tag imod dem; lad dem vide,

Jeg kommer strax, de skal ei længe vente.
 Kom Laura! (gaaer med Laura ind i Sideværelset.)

Femtende Scene.

Aurelio alene.

Aurelio.

Er jeg vaagen, eller ikke?

Jeg Hofmand er, og finder dog ei Traaden
 I denne Labyrinth. Igaar Prindsessen
 Var Had til Don Fernando, men inat
 Ved Fakkeltøget fik hun Godhed for ham.
 I Aften, mens til Balsalen jeg gik,
 Og kom igjen, var Hadet vendt tilbage,
 Thi hun befalte ham at gaae sin Vej,
 Og ikke komme meer for hendes Nie.
 Og nu igjen, mens jeg har skiftet Klæder,
 Saa har Prindsessen atter skiftet Tanker. —
 O Fruentimmer: Luner og Capricer!
 Jeg troer, hun har om Dagen femten Sind;
 Hvo fatter Sligt? Jeg veed ei ud, ei ind. (gaaer.)

Balsalen.

(Pragtsuld oplyst og decoreret. Til hver Side et ligeledes oplyst
 Cabinet, hvortil Døren staaer aaben. Et Orkestret er anbragt i
 Salen.)

Sextende Scene.

En Mængde Cavalerer og Damer ere forsamlede. Noget i Hofdragt,
 Andre i udenlandske Costumer; Noget maskerede, Andre uden Maske. I For-
 grunden Antonio (umaskeret), Enrico og Carlos (maskerede), alle Tre
 i Hofdragt. De aater løbe frem og tilbage.

Antonio (til Enrico og Carlos.)

Jeg siger Eder, hvad jeg alt har sagt,

At det er ikke vanskeligt for Eder,
 Som bære Masker, mig at intriguere,
 Som gaaer med ubedækket Ansigt. Sagtens
 J kjender mig, jeg kjender Eder ei.
 Tag Masken af, saa staaer Partiet lige.

Enrico.

Hvordan kan Eders Høihed Sligt forlange?
 Endnu er Ballet ei begyndt, og dog
 J vil, at vi skal alt os demaskere.

Antonio.

Saa lad mig tale da med Jer i Cenrum.

Enrico.

Med mig?

Antonio.

Med Jer; J synes den at være,
 Som fører Ordet.

Enrico.

Det er gjerne muligt;
 Jeg er til Tjeneste. (gaaer tilside med ham.)

Antonio.

Stig mig oprigtigt,
 J kjender Don Fernando?

Enrico.

Don Fernando?

Det kommer an paa, hvad for en Fernando
 J mener; Navnet er almindeligt;
 Min egen Fætter hedder saa.

Antonio.

Jh nu,

Jeg mener den Fernando, som er her,
Som er Gesandt fra Mantua.

Enrico.

Nei, min Prinds,
Jeg ikke kjender ham, men vist jeg haaber
At gjøre hans Bekjendtskab denne Nat.

Antonio.

Jeg troer Jer ei. Dog hvortil nytter det
At fordre Sandhed af en Maske?

Enrico.

Herre!
Af Masket vil I netop Sandhed høre;
I vore Tider vover vist nok Ingen
Den aabenlyst at sige.

Antonio.

Stig da Sandhed,
Og tilstaae, at I kjender Don Fernando.
Bed ham alene har I Kundskab faaet
Om det som I mig listig lod forstaae.

Enrico.

Stig, Prinds, er Don Fernando da i Eders
Fortrolighed?

Antonio.

I vender Sagen om:
Du spørger I; men jeg vil ikke svare.

Syttende Scene.

De Forrige. Aurelio.

Aurelio.

Velkommen, mine Damer, mine Herrer!
 Prindsessen sender mig at hilse paa Jer.
 Om lidt vil hendes Høihed være her.

Antonio (tagende Aurelio til Side.)

Nu Don Aurelio, sig, hvorledes staaer det?

Aurelio.

Som sagt, jeg har Umuligheder gjort
 For Eders Skyld; Prindsessen elsker Jer,
 Den Ting er vis, men vogt Jer for Fernando.

Antonio.

Er det bestandig Omqvæd paa Jer' Bise?
 Et modsat Omqvæd synger Don Fernando;
 Han siger: Vogt Jer vel for Don Aurelio!

Aurelio.

Han vil mig gjøre mistænkt.

Antonio.

Jeg bekymrer

Mig ei derom; dog tilstaaer jeg, Fernando
 Har Tjenester mig vüist i denne Sag.

Aurelio.

Saa har han selv nok havt sin Fordeel af dem,
 Thi han er falsk, som Skum paa Vand.

Antonio.

Der er han.

Attende Scene.

De Forrige. Fernando (i Hofdragt, unafleret.)

Aurelio.

Naar man om Fanden taler, veed I nok....
Dog ei mit Ord igjen.

Enrico (til Carlos.)

Der er Fernando.

Carlos.

Nu gjælder det Opmærksomhed.

Enrico.

Jeg længes

I Tale ham at faae.

Antonio (tagende Fernando tilside.)

Nu, Don Fernando, siig mig, hvordan staaer det?
Fernando.

Jeg veed i Sandhed ei, hvad Eders Høihed
Jeg svare skal. Prindsessen er idag
Saa lunefuld, saa selsomt vægelsindet,
At Ingen ret kan blive flog paa hende.

Antonio.

I mener at idag hun balancerer
Imellem mig og Parma?

Fernando.

Ja, min Prinds!

Jeg frygter meget, dette Val maaskee
Vil Udslag gjøre.

Antonio.

Hvordan mener I?

Fernando.

Jeg veed at Prinds Giovanni har sig udtænkt
En findrig Maske, ved hvis Hjælp han Festen
For skjønne vil. I veed, at Sligt behager
Prindsessen fremfor Alt. Hvis I, min Prinds,
Ei saa opfindsom været har, som han,
Har jeg vel Grund til Frygt.

Antonio.

I veed, Fernando,
Det ikke min Sag er, mig at staffere
Til slige Narrestreger ud.

Fernando.

Vel sandt,
En mandig Character har Eders Høihed,
Og den foragter alle Gjøglerkunster;
Men, ak! desværre tænker nu Prindsessen
Heel anderledes.

Antonio.

Giv mig Eders Raad!

Fernando.

I smigrer mig, min Prinds! Velan, saa hør:
Da Eders Medbeiler, som før sig stille
Tilbageholdt, og neppe lod sig mærke
Med sine Følelser, nu pludselig
Gjør store Skridt, saa giv ham ikke Tid,
See til, at komme ham i Forkjøb, Herre!

Antonio.

Paa hvilken Viis?

Fernando (vegende til Siden.)

I dette Cabinet

Forfriskninger serveres for Prindsessen,
Og Ingen Afgang har dertil, undtagen
De, som hun inviterer. Eders Høihed
Alene kan, paa Grund af Eders Fødsel,
Ubuden gaae derind. Naar nu Prindsessen
Til Cabinettet gaaer, følg efter hende,
Og bed at hun erklærer sig paa Stand.
Da maa det lykkes. Hidindtil hun føler
Dog meer for Jer end for den Anden. Prindsen
Af Parma frygtsom er, han sin Erklæring
Opsætter til imorgen eller længer,
Det kan man stole paa. Det gjælder altsaa
At vinde Seiren, førend han til Angreb
Er rykket frem.

Antonio.

Ja det er rigtigt udtænkt,
Jeg følger Eders Raad. — Hør, à propos,
Jeg talte her i Salen med to Maffer
Som vist maae kjende Jer. — Hvor er' de nu?

Fernando.

Hvoraf har Eders Høihed gjort den Slutning?

Antonio.

Det skal jeg sige Jer. — Ah! see, der er' de.
I Herrer Maffer! tør man tale med Jer?

Enrico.

Det gjerne!

(nærmer sig med Carlos.)

Antonio (til Enrico.)

Siig mig, kjender I den Mand?

(viser paa Fernando.)

Enrico.

Jeg har Jer sagt, at jeg ham ikke kjender,
Men glæder mig til hans Bekjendtskab.

Antonio.

Rigtig!

Det har I sagt om Don Fernando.

Enrico.

Rigtig!

Antonio.

Og altsaa kjender I ham.

Enrico.

Nei.

Antonio.

Hvorledes?

Enrico.

Ei ham jeg kjender, men hans Navn og Ansigt;
Dog Ansigtet og Navnet er ei Manden.

Fernando (til Antonio.)

Det er en Spøgefugl; det er ei værdt

At agte paa hans Ord.

(til Enrico.)

Siig mig, da, Maske,

Hvem er I egentlig?

Enrico.

I har det nævnet,

Jeg er en Maske.

Fernando.

Ja, og en sandfærdig.

Enrico.

Vist nok; jeg har alt Prinds Antonio sagt,
At kun af Masket vil han Sandhed høre.

Fernando.

Er I maaskee fra Mantua?

Enrico.

Nei fra Maanen.

Fernando.

Det var ei Sandhed, Maske!

Enrico.

Twivler I?

Fra Eders Hertug bringer jeg en Hilsen.

Fernando.

Er han i Maanen?

Enrico.

Ja i Maaneskin,

Der gif han sværmerisk, og saae til Himlen,
Og smægted som en Elsker.

Fernando.

Ja, jeg mærker,

I kjender ham.

Enrico.

Men I ham neppe kjender,

Han har forandret sig fra sidst I saae ham.

Fernando (til Antonio.)

Det er en Spøgefugl.

En Lakai.

Prindsessen kommer.

(Musiken begynder. Aurelio og Antonio ise mod Baggrunden, hvor Fløiddørene aabnes; Alle de Andre fordele sig paa Siderne.)

Nittende Scene.

De Forrige. Isabella, Laura, og Folge af Damer og Cavalere; (alle i Hofdragt og umaskerede).

(Antonio byder Prindsessen Haanden, og fører hende ind i Salen, hvorpaa han slipper hende. Man seer hende tale med forskellige af de forsamlede Damer og Herrer. Naar Musiken er endt, er hun kommen Rækken tilende, og staaer i Forgrunden, hvorpaa Dialogen begynder.)

Isabella (til Laura.)

Jeg flere Masket seer; dog veed jeg ikke,
De to at skjelne, som vi talte med
I Haven før.

Enrico

(som stod i Nærheden af hende.)

Tør jeg mig smigre med
At Eders Høihed venligen erindrer
Sin ringe Tjener?

Isabella.

Nu jeg kjender Jer.

Carlos (til Laura.)

Signora! vil I atter spaaes af Haanden?

Laura.

Ah! er I der..... dog..... I er ingen Spaamand.

Carlos.

Jeg veed det nok, jeg spaaede galt.

Laura.

O nei!

Jeg mener kun, i denne Dragt J ligner
 Just ingen Spaamand, thi forresten har jeg
 Med Uret dadlet Eders Spaadoms Kunst.

Carlos.

Saa spaaede jeg da ret?

Laura.

Det vel kan være.

Carlos (affides.)

O Helved! hvorfor nægter hun det ikke!

Fernando (affides.)

Hvad er det dog for Myster? De saa ivrigt
 Bessjæftige sig der, een med Prindsessen,
 Og een med Laura. Jeg maa spionere.

(nærmer sig).

Isabella.

Ah Don Fernando! det er godt jeg seer Jer.
 Jeg meget har at sige Jer. Kom hid,
 Og bliv i Nærheden.

Enrico (til Carlos).

Hvad hører jeg!

Hun taler venligt til ham og fortroligt!
 Og mig han stedse skrevet har, Prindsessen
 Bar Had til ham, at hun ham neppe skændte
 Et Ord, et Diekast.

Carlos.

Der kan J see.

Isabella (til Aurelio).

Lad Festen nu begynde!

Aurelio (raaber):

Ballet aabnes.

(Isabella tager Plads paa Siden af Theatret, tilligemed Laura og de andre Damer af hendes Følge. Antonio, Enrico, Carlos og Fernando grupper sig bagved dem, og tale med Prindsessen og Laura. Ballet aabnes med en Guarache).

Tyvende Scene.

De Forrige. Giovanni,

kædt som Troubadour, dog uden Maske, indtræder med et Følge af Danserinder, som bære Harper. De grupper sig om Prindsessen.

Isabella.

Ah det er Prinds Giovanni!

Adskillige.

Det er Prindsen

Af Parma!

Antonio (til Fernando).

See kun, hvor han gjør sig lækker!

Men jeg skal tugte ham.

Fernando.

Gjør det, min Prinds!

Giovanni (synger til sin Harpe).

Fjernt fra Provences Dale,
 Hvor Myrthen er et Ly for Rattergale,
 Hvor Hyrdepigen synger
 Blandt fulde Blomsterklynger
 I yndig Vaar og Sommer,
 Til Dig, Prindsesse, Troubadouren kommer,
 Med Bøn at Du vil huldt forskjønne Dandsen,
 Som Rosens Pragt forskjønner Blomsterkrandsen.

(Han fører hende ud paa Gulvet, hvor Danserinderne af hans Følge omringe hende i forskellige Grupper, og

sætte hende i forskellige Stillinger. Imidlertid syn-
ger han) :

1.

Lad alle Harper tone
Til hendes Dands og Gang!
Ei Scepter eller Throne,
Men hendes Indes Krone
Gav hende første Rang.

2.

Hun over Gulvet svæver
Til Gratiers Behag;
Hun flygtigt Armen hæver,
Og Luften sagte bæver
Bed hendes Favnetag.

3.

Vil hun ei bort sig svinge?
Hun flyver, kan I troe.
Men Amor paa sin Vinge
Bist kommer, for at tvinge
Den Flygtige til No.

(Han tager Deel i Dandsen med Prindsessen og Dands-
rinderne. Naar den er endt, træder Prindsessen frem
Giovanni, og de andre handlende Personer, som stille
med sig i følgende Orden: Aurelio, Laura, Isabella,
Giovanni, Fernando, Antonio. Enrico og Carlos holde
sig lidt tilbage).

Isabella.

Jeg takker Eder meget, Prinds Giovanni!
Det Optog har fornøiet mig.

Aurelio (til Laura).

Det troer jeg!

Naar kun Forføngeligheds Djævel kommer
 I Spillet med.....

Laura.

O tie dog stille!

Antonio

(til Fernando, pegende paa Giovanni).

Seer I,

Hvor ivrigt han nu taler med Prindsessen.

Fernando.

Det siger intet; følg I kun mit Raad.

Aurelio (til Prindsessen).

Hvordan befinder Eders Høihed sig?

Isabella.

Ret vel.

Aurelio.

Har ikke Dandsen echauffeert Jer?

Isabella.

Jeg kan ei sige det.

Aurelio.

Der er serveret

Forfriskninger i dette Cabinet.

Isabella.

Saa lad os dem forsøge. — Prinds Giovanni!

En Is? en Sorbet? har I Lyst?

Fernando (til Antonio).

Nu skynd Jer,

Gaae til Prindsessen; jeg skal Prinds Giovanni

Opholde lidt.

Isabella, fulgt af Laura og Aurelio, er allerede nær ved
 Cabinettet; Antonio iler derhen, og byder Prindsessen

Saanden, og fører hende ind, hvorpaa Laura følger efter. Aurelio vil giøre Plads for Giovanni, men i det samme nærmer Fernando sig ham).

Fernando (til Giovanni).

Et Ord, om J tillader,
Min høie Prinds!

Aurelio (til Giovanni).

Prindsessen venter Jer.

(gaaer ind i Cabinettet).

En og tyvende Scene.

Giovanni og Fernando i Forgrunden. Enrico, Carlos
og Elisabeth i Baggrunden.

Fernando (til Giovanni).

Undskyld min Driftighed, min Prinds, men veed J,
Hvi Prinds Antonio havde slikt et Hæstværk?

Giovanni.

Nu vel?

Fernando.

Men ei mit Ord igjen.

Giovanni.

Forstaaer sig.

Fernando.

J denne Stund jeg veed, han vove vil
En Kjærligheds Erklæring.

Giovanni.

Er det muligt?

Fernando.

Det var min Pligt Jer at berette det;
Skynd Jer, kom ham i Forkjøbet!

Giovanni.

Hav Tak!

(iler ind i Cabinettet).

To og tyvende Scene.

De Sørrige undtagen Giovanni.

Fernando (affides).

Det give vil lidt Klammeri paa Ballet;
Hvad vil det sige? — Blot kun Ingen aner
At jeg er Ophavsmanden!

Tre og tyvende Scene.

De Sørrige. Aurelio.

Aurelio.

Don Fernando!

Prindsessen beder Jer at komme med.

Fernando.

Jeg underdanigst lyder.

(gaaer ind i Cabinettet).

Aurelio (affides).

Herre Gud!

At jeg er nødt, at bringe sigt et Bud!

(følger efter).

Fire og tyvende Scene.

Enrico og Carlos i Forgrunden. Se Isabet i Baggrunden.

Enrico (til Carlos).

Forunderligt! han staaer jo med Prindsessen
Paa allerbedste Fod.

Carlos.

Hvad har jeg sagt?

Enrico.

Jeg næsten troer som J, han vil mig narre.

(Selskabet begynder en ny Dands, under hvilken man seer Aurelio komme ud, og invitere Enrico og Carlos til at komme ind i Cabinettet, hvorpaa de følge ham derind).

Sem og tyvende Scene.

Selskabet dandsende. Fernando kommer ud fra Cabinettet lidt før Enten af Dandsen, og gaar grublende op og ned ad Scenen.

Fernando

(naar Dandsen er endt, affides).

Hun elsker mig; jeg tvivler ikke længer.

Jo — dog — jeg fordrer eet Beviis endnu:

Hvis hun har fulgt mit Raad, hvis hun har givet

Selv Parmas Prinds en Kurv — thi om Guastallas

Er ikke Spørgsmaal — ja! saa er det vist! —

Hvor dumt, at jeg forligte mig med Laura!

Jeg løb i Snaren! — Skam dig, Don Fernando!

Ha! hvilken Udsigt aabnes for mit Blik!

Jeg skuer et fortryllet Land, som ligner

En eventyrlig Ø fra Feers Berden;

Paa Kysten staaer den yndigste Gestalt,

Som Jorden eier, og hun vinker mig! —

Jeg skuer — knap jeg vover det at tænke —

En Fyrstekrone! — Hvordan vil det ende? —

Hvorledes vil det med min Hertug gaae? —

Dog — hvortil denne Grublen? Lad saa være!

Alt Loddet kastet er; jeg fremad maa;

Nu maa det enten bryde eller bære!

Ser og tyvende Scene.

De Forrige. Giovanni kommer fra Cabinettet.

Fernando.

Nu Eders Høihed? Tør man gratulere?

Giovanni.

Farvel! jeg gaaer herfra; jeg fik et Afslag.

Fernando.

Et Afslag! Er det muligt? Og Rivalen?

Giovanni.

Han fik det Samme.

Fernando.

Det er dog en Trøst.

Giovanni.

Hvad Trøst er det! — Men jeg forsager ikke.

Min Kjærlighed er altfor fast og varig.

Jeg mig forklæde vil; naar ei hun veed,

At mig det er, da tør jeg vel mig nærme.

Ukjendt jeg følge skal den Huldres Fjed,

Ukjendt jeg skal i hendes Nærhed sværme.

(gaaer.)

Syv og tyvende Scene.

Fernando. Selstabet. Antonio kommer fra Cabinettet.

Fernando.

Min Prinds, man tør vel sagtens gratulere?

Antonio.

Hvor er Giovanni?

Fernando.

Han gik ud af Døren

I dette Øieblik.

Antonio.

Jeg ei ham troer,

Jeg følger ham, og finde skal hans Spøer.
(gaaer.)

Otte og tyvende Scene.

Fernando. Selskabet. Aurelio kommer fra Cabinetet.

Aurelio.

Hold paa ham! hold paa ham!

Fernando.

Er her en Løv?

Aurelio.

Nei, hvor er Prinds Antonio?

Fernando.

Nu han løb

Af Døren ud.

Aurelio.

O saa er Alting ude!

(løber efter ham.)

Ni og tyvende Scene.

Fernando. Selskabet. Laura kommer fra Cabinetet.

Laura.

En ubehagelig Begivenhed!

Beed I, Fernando, at de tvende Prindsfer
Har til Prindsessen friet, og begge hentet
Et Afslag?

Fernando.

Jeg kan slutte mig dertil
Af deres Heflighed og deres Miner.

Laura.

Paa Klammeri begyndte de, det næsten
Var kommet til en Strid. Sid Selskabet
Kun ei har mærket det! Nu løb Aurelio
Herud, og raabte høit. Hvad maa man tænke?

Fernando.

Hvor ubesindigt handlet af de Tvende,
Paa sliig en ubeleilig Tid at beile!

Laura.

Ja ganske vist.

Fernando.

Og dog, o fjære Laura!
Hvad kommer det os ved? Jeg i det mindste
Har ikke Sands for denne Bagatel.
J gætter ei hvad der mig selv er hændt.

Laura.

Hvad da?

Fernando.

Som her jeg stod i Salen,
Blev jeg kaldt ud. Coureren var just kommen
Fra Mantua med Depecher. Tænk! min Hertug
Mig skriver, at med Brede han erfarer
— Hvordan han det erfared, veed jeg ikke —
At jeg har Kjærlighed til Eder, Laura!

Laura.

Nei! er det muligt?

Fernando.

Han mig giver næsten

Navn af Forræder.

Laura.

O! saa kjender han

Jer ikke ret.

Fernando.

Han skriver, det er farligt
At hans Gesandt staaer i fortroligt Forhold
Til Isabellas kjæreste Veninde.

Derved — saa siger han — jeg kommer under
Ferraras Hofs Indflydelse; saa kan jeg
Ham ikke tjene, som jeg bør.

Laura.

Ja deri

Han vist har Ret.

Fernando.

Og veed I hvad han fordrer?

Laura.

Nu vel?

Fernando.

Min Læbe vægrer sig ved Ordet.

Laura.

O tal kun frit! I bør Jer ei genere.

Fernando.

Belan, han fordrer, jeg skal bryde med Jer.

Laura.

Hvad siger I!

Fernando.

Han ellers mig berøver
Den Værdighed, som jeg beklæder her,
Og truer mig med Unaade. Jeg veed ei
Hvad jeg skal gjøre; giv mig Eders Raad,
Jeg vil det følge.

Laura.

Kan I, Don Fernando,
Etviltraadig være? Sagen er jo klar.

Fernando.

Hvad mener I?

Laura.

I bryde bør med mig.

Fernando.

Saa det er Eders Raad?

Laura.

Ja vist.

Fernando.

Velan da,

Jeg lovet har at følge det.

Laura.

Saa gjør det,

Og dermed Tingen afgjort er.

Fernando.

Jeg lyder.

Laura.

Jeg Eders Tilbud modtager. — Farvel!

(vil gaar.)

Fernando.

O Laura! er J vred?

Laura (vender om.)

Aldeles ikke.

Fernando.

Ei for min timelige Belfærds Skyld
Jeg følger Eders Raad. Om selv min Hertug
Berøved mig sin Gunst og hver en Fordeel,
Det var det Samme; gjerne jeg det taalte;
Med Lauras Hjerte var jeg hædret nok,
Og mere rig end med al Verdens Skatte.

Laura.

Jeg takker Jer! jeg kjender Eders Høimod.
Om Rang og Stand ei Kjærligheden spørger,
Om Fordeel mindre; med en straatakt Hytte
Den nøies, og med Brød og Kildevand.

Fernando.

J taler sandt; dog klinger det som Spot.

Laura.

Paa ingen Maade.

Fernando.

Men hvad ingen Elsker,
Er han en Mand af Værd, taale kan,
Er den Foragt, som følger af at ansees
— Det være sig med Uret eller Ret —
Som en Forræder mod sin Fyrste.

Laura.

Rigtigt!

Jeg er af samme Mening. Nu, jeg tænker,
At vi forstaae hinanden.

Fernando.

Dog, o Laura!

J siger mig saa koldt Farvel.

Laura.

Hvorledes?

J vil, at jeg skal græde? Nei det kan jeg
Ei denne Gang; J glemmer, J har vant mig
Til Affkeds:Scener.

Fernando.

Altid Spot?

Laura.

O nei!

Jeg spotter ikke; jeg forsikker Jer,
At jeg er vel tilfreds med Eders Tilbud.
Og nu farvel! Prindsessen venter mig.

(vil gaae)

Fernando.

Et Ord endnu! Befaler J, at jeg
Prindsessen underrette skal herom,
Hvad eller ønsker J det selv at gjøre?

Laura.

Som J det vil.

Fernando.

Saa skal jeg selv det sige;

Dog ei inat, jeg venter til imorgen.

Laura.

Gjør det! jeg skal Jer visselig ei røbe.

Fernando (patbetist.)

Farvel da, Laura!

Laura.

Jeg vil fare vel,
Gjør J det samme!

(gaaer ind i Cabinetet.)

Tredivte Scene.

Fernando. Selskabet.

Fernando (affides.)

Saa! nu er det gjort!

Det gif langt mere let end første Gang.

En og tredivte Scene.

De Sørrige. Enrico og Carlos komme fra Cabinetet.

Enrico (til Carlos.)

Det har han gjort fortræffeligt! Saaledes
At gjøre begge Prætendenter ueens,
Og slaae paa Flugt den Ene med den Anden!
Det er et Mesterstykke! — Nu, Don Carlos!
Troer J endnu, Fernando er Forræder?

Carlos.

Jeg vover intet Ord.

Enrico.

Jeg vil imorgen
Tilkjendegive mig for ham, og drage
Ham ind i Planen; ved sit snilde Raad
Han meget kan mig gavne.

(seer Fernando)

Ah! der er han!

Jeg maa dog tale med ham.
(til Fernando).

Don Fernando!

Fernando.

Ah! det er Masferne!

Enrico.

J lod mig nylig
Forstaae, jeg Eders Hertug neppe kjendte.
Nu skal jeg vise Jer, at J tog feil,
Og at min Hilsen fra ham var oprigtig.
Han har befalt mig bringe Jer en Ring
Til Tegn paa hans Erkjendtlighed.
(giver ham en Ring).

Fernando.

Hvad seer jeg!

En Ring af sjelden Værd! uhyre kostbar! —
Hvo er J, Maske?

Enrico.

Jeg er kun en Maske.

(vender sig fra ham; Carlos følger).

Fernando (seer efter dem).

Forunderligt! —

To og tredixte Scene.

De Sarrige. Isabella og Laura komme fra Cabinettet; Aurello
fra Baggrunden.

(Dandsen begynder igjen, og gaaer over til en almindelig
Finale, under hvilken Prindsessen, og de handlende Personer
trække sig bort, og Teppet falder).

Tredie Act.

Cabinet paa Slottet (oplyst).

Første Scene.

Isabella. Enrico. (Han er uden Maste, men har den hængende i en
Snoer ved Skulderen).

Enrico

(i det han kysker Isabella).

Nu er Du min! Med dette Kys min Læbe
Besegler Eden, som den nylig svoer.

Isabella.

Min Mund er taus; forgjæves vil den stræbe
At tolke Dig min Kjerlighed med Ord.

Enrico.

O hvad er Ord! Et Ord har ofte sveget;
I Ord har Følelsen kun lidet Rum;
Et Ord er svagt, et Kys betyder meget;
Tal da med Kys, og vær i Ord kun stum!
(kysker hende atter).

Isabella.

Foragt ei Ord! Tidt Følelsen sig malte
Med Sandheds Træk i deres klare Speil.
Tre Ord jeg veed, Du selv dem nylig talte;
I dem jeg kjender ingen Last og Feil.

Enrico.

„Jeg elsker Dig.“ Saadan de lød, Du Hulde!

Isabella.

Det Sprog, som eier dem, er rigt paa Ord;
Og Læben er veltalende tilfulde,
Som veed at sige dem, saa man dem troer.

Enrico.

Siig, er da jeg veltalende?

Isabella.

Jeg svarte

Dig nylig med et Ja.

Enrico.

Og dette Ja

Din Læbe ved et Kys mig aabenbarte.

Isabella.

Men og ved Ord.

Enrico.

O gjentag begge da!

(omfavner hende).

Isabella.

Der kommer Nogen.

(han slipper hende).

Anden Scene.

De Forrige. Aurelio.

Isabella.

Det er Don Aurelio!

Velkommen, Gamle! Siig, har ikke Laura
En Nyhed Jer fortalt?

Aurelio.

En Nyhed?

Isabella.

Ja,
O det en Nyhed, som vil glæde Jer?

Aurelio.

Nei, Eders Høihed! hun har intet sagt mig.

Isabella.

Hvor tidt, Aurelio, har I mig formanet
Til Egteffab.

Aurelio.

Ja, Herre Gud, Prindsesse!
Terminen staaer for Døren.

Isabella.

Glad Jer da!

Thi nu skal ei min Fætter triumphere,
Her staaer min Brudgom.

Aurelio.

Hvad? hvorledes?

Isabella.

Ganske

Som jeg det siger.

Aurelio.

Er det ei den ene

Af Mafferne?

Isabella.

Netop.

Aurelio.

Tillad, hvo er han

Da uden Mafse?

Isabella.

Prindsen af Bologna.

Aurelio.

Hvad hører jeg!

Enrico.

Ei uden Stolthed nævnte

Jeg dette Navn, hvorom jeg turde haabe,
At det, lig Cæsar, kom og saae og seired.

Isabella.

Hvorledes? Var I da saa vis paa Seiren?

Enrico.

Prindsesse! lad mit Ord Jer ei fortørne!

J veed, Enrico er min svorne Fiende,
Men ei blot min, han Eders er tillige.

Isabella.

Det kan jeg ikke nægte.

Enrico.

Fælleds Fiendskab

Forener mere let, end fælleds Vennskab.

Hvad Under, om jeg troede da, mit Navn
Dig Adkomst gav til Eders Haand og Hjerte?

Isabella.

Ja sandelig, den Adkomst er ei ringe;
Ehi mig er Mantuas Hertug høist forhad.

Enrico.

Det meente jeg.

Isabella.

Dog synes Eders Mening

Juft ei at glæde Jer. Hvad feiler Eder?
 I rødmere og I blegner!

Enrico.

O Prindsesse!

Jeg havde heller hørt af Eders Mund
 En mere smigrende Forklaring.

Isabella.

Siig da,

Hvori den Jer mishager.

Enrico.

I mig elsker,

Blot for at hævne Jer paa Eders Fætter;
 Ei mig I elsker da, men kun mit Navn.

Isabella.

I sagde jo dog selv, at dette Navn
 En Adkomst var.

Enrico.

Det sagde jeg i Haabet

At I maaskee modsagde mig.

Isabella.

Saa trost Jer!

Thi vel er Eders Navn en Adkomst mere,
 Men sandelig, I var mig kjær, forinden
 Jeg vidste, hvo I var. Alt under Masken
 I fængslede ved Eders Ord mit Dre.
 Men — lad mig tilstaae det — da Masken sank,
 Var Dret ogsaa vundet. Den som begge
 Betvinger, han betvinger ogsaa Hjertet.

Enrico.

(i det han kysser hendes Haand).

O sigt et Ord er Balsam paa min Bunde!

Aurelio.

Triumf! Triumf! In portu navigamus,
 Det sigt vil: I Havnen seile vi.
 En Næse Don Fernando faaer tilvisse,
 Saa lang som fra Sanct Hans til Kyndelmisse.

Isabella.

I kun paa Don Fernando vil Jer hævne,
 Jeg paa Enrico, det er mere vigtigt.

Aurelio.

Ja deri har I Ret, men à propos,
 Jeg nævnte Don Fernando: Jeg maa atter
 Nødvungen bringe Jer et Bud, som skjerer
 Mig i mit Hjerte.

Isabella.

Tal! hvad er der hændt?

Aurelio.

Nu staaer han her paany i Forgemaftet,
 Og fordrer Audiens hos Eders Høihed,
 Paa Grund af Eders Løfte.

Isabella.

Intet andet!

Jeg troede, der en Ulykke var skeet.

Aurelio.

Han er istand til end at stifte den.

Hvis han faaer Nys om Eders Høiheds Plan,

Saa stræber han at styrte den; saaledes
 Har han jo gjort tilforn.

Isabella.

Var I kun rolig;

Tilforn da havde han det bedste Spil,
 Da ingen mellem mine Veilere
 Mit Hjerte havde vundet. Jeg vil see paa,
 (tager Enricos Haand.)
 Om denne Gang han ligesaa kan gjøre.

Enrico.

Det skal ei lykkes ham.

Isabella.

Lad ham kun komme!

Jeg længes selv at tale med ham. Laura
 Idag er usædvanlig glad og oprømt.
 Jeg spurgte hende, hvi hun var saaa munter;
 Hun svarte: Jeg kan ikke det fortælle,
 Fernando Eders Hvihed vil det sige.

Enrico.

Besyderligt!

Isabella.

Ja vist; saa meget mere,
 Som hun igaar var nedslaaet og bedrøvet,
 Og paa mit Spørgsmaal svarte mig: Jeg kan ei,
 Jeg bør ei Eders Hvihed det fortælle,
 Men Don Fernando vil berette det.

Enrico.

Hu? gjorde han det da?

Isabella.

Ja vist.

Enrico.

Hvad var det?

Isabella.

En Bagatel, ei værd at nævne. — Dog
Jeg ønsker ham at see. Gaae, Don Aurelio,
Og lad ham komme.

Aurelio.

Strax; — men tag Jer vare!

Isabella.

Vær I kun rolig!

Enrico.

Det har ingen Fare.

(Aurelio gaaer.)

Tredie Scene.

Isabella. Enrico.

Enrico.

Han bør dog ikke see mig.

Isabella.

Hvorfor ikke?

Enrico.

Jeg har saa mine Grunde.

Isabella.

Saa maskeer Jer.

Enrico.

Jeg sør vil skjule mig i dette Kammer.

Isabella.

Saa skynd Jer da! (Enrico iter ind i Sideværelset.)

Sjerde Scene.

Isabella. Fernando.

Fernando.

Jeg hilser Eders Høihed.

Jeg kommer dog ei ubeleiligt?

Isabella.

Nei,

Saalidet som igaar. — Besynderligt! —

Hvor mange Ting gjentage sig i Verden!

Jeg forudseer, at Samtalen idag

Bil tage samme Bending som igaar.

Fernando.

Med een Undtagelse dog, som jeg haaber.

Isabella.

Siig, hvilken.

Fernando.

Eders Høiheds Brede.

Isabella.

Nigtig!

Jeg faaer ei Grund til Brede; tvertimod

Jeg snarere maa takke Jer idag,

Thi Laura saa fornsiet er, som sjelden

Jeg hende saae, og hun har sagt, at Eder

Hun er sin Lykke skyldig, og at I

Bil siige mig, hvorved I den har stiftet.

Fernando.

Ja, hendes Lykke har jeg havt for Diet.

Isabella.

Det Samme hørte jeg jo rigtig nok
Af Eders Mund igaar.

Fernando.

Den samme Aarsag
Kan ogsaa have heel forskjellig Virkning,
Til trods for hvad Metaphysiken lærer.

Isabella.

Skal det betyde, at I nu med Laura
Er atter ueens?

Fernando.

Selv I har det sagt.

Isabella.

Men, Don Fernando, har I da saaliden
Bestandighed og Conseqvens?

Fernando.

Prindsesse!

Ifald I vilde værdiges at kjende
Motivet til min Handling, ei I sældte
En saadan Dom.

Isabella.

Lad høre!

Fernando.

Da igaar

Saa heftigt Eders Høihed mig bebreided,
At Donna Laura jeg forlod, da knyttet
Jeg atter Vaandet, som jeg havde brudt,
For derved Eders Høihed at formilde.

Isabella.

Saa det var ei for Lauras Skyld?

Fernando.

J Sandhed,

Det var det ei; det var, for Jer at tæffes.

Isabella.

Var det af samme Grund, for mig at tæffes,

J gjorde Tingen om igjen?

Fernando.

Prindsesse!

Jeg tør ei svare Nei, da Sandhed fordrer,

Og har dog ikke Mod at svare Ja.

Isabella.

Forklar Jer dog!

Fernando.

Min Læbe bunden er;

Hvor gjerne løste jeg den, hvis jeg turde!

Isabella.

For Himlens Skyld! tal! tal! fordølg mig intet!

Det er nødvendigt, at jeg ret forstaaer Jer.

Fernando.

Belan, Prindsesse, jeg vil lyde Jer.

Og skulde selv min Lydighed mig røve

Den sidste Gnist af Eders høie Naade,

Ja, skulde den mig koste selv min Lykke,

Min No, mit Liv — det være som det vil,

Jeg lyder Jer, jeg skal oprigtigt tale.

Isabella.

Min Gud! J mig forskrækker! Tal da, tal!

Fernando.

J Eders Høiheds Venlighed imod mig,
Der pludselig mit svage Blik berørte,
Lig Solens første Glint igjennem Skyen,
— Thi jeg var før kun vant til Eders Brede —
J Eders Naades Ord og Blik og Mine
Jeg smigrede mig med at see et Blik
Til selv at bryde Forholdet med Laura.

Isabella.

Hvorledes staaer det til i Eders Hjerne?

Fernando.

Ja, spot mig kun! Mit Hoved er saa lidet
Forvaret, som mit Hjerte.

Isabella.

Raser J?

Fernando.

Jeg raser, ja! Min Kjærlighed, jeg veed det,
Er Raseri; men J har selv, Prindsesse,
Den nærret i min Varm.

Isabella.

Er J forrykt?

Fernando.

Forrykt, affindig, gal, — som Jer behager.

Isabella.

Saa hold dog op!

Fernando.

Nei! nei! Nu maa jeg tale;

J selv har mig befalt det; lad mig lyde!

Jeg elsker Jer, Prindsesse! (Knæler.)

Ja, jeg elsker,
 Jeg elsker Jer! Lad Eders Ord mig knuse!
 Saa døer jeg med min Kjærlighed paa Læben,
 Som i mit Hjerte.

Isabella.

Gud i Himlen! Reis Jer,
 Gaae bort! jeg beder Jer!

Fernando.

Nei, lad mig blive,
 Og hør mig ud! Jeg er af ædel Byrd,
 Ei selv Italiens Fyrster kan sig rose
 Af ældre Stamme, mere hæderkronet.

Isabella.

Hør, nu befaler jeg Jer, flux at gaae.
 Reis Jer, og lyd!

Fernando (griber hendes Haand.)

Jeg kan det ei, Prindsesse,
 Før I forsonet er.

Isabella (river sig løs.)

Er her da Ingen,
 Som vil forsvare mig mod denne Frækhed?

Semte Scene.

De Forrige. Enrico (med Mæste for Ansigtet) og Aurelio træde hurtigt ind, hver paa sin Side.

Enrico.

Jeg vil forsvare Jer.

Aurelio.

Og jeg.

Fernando (springer op.)

Hvad seer jeg!

Den gaadefulde Masse fra inat!

Isabella (stiller sig hos Enrico.)

Her staaer min Brudgom, han vil mig forsvare.

Fernando.

Hvorledes!

Isabella.

Det er Prindsen af Bologna.

Enrico.

Hvi har I sagt ham det!

Isabella.

Det skader ikke.

Nu tør jeg trodse ham og hele Verden.

Gaae, Don Fernando, skriv til Eders Hertug,

Af hans og Eders Rænker ere spildte;

Hans værste Fiende vundet har mit Hjerte,

Jeg ægter ham, før Maaneden er ude,

Og han vil mod Enrico mig beskytte,

Saa vel som imod Jer.

Fernando.

Hvordan? Saa Massen
Er Prindsen af Bologna?

Isabella.

Ja, det er han.

Fernando.

Saa demaskeer Jer!

Enrico.

Det kan ikke nytte;
 J kjenner ikke Prindsen af Bologna.

Fernando.

Saa er hans Ansigt ham jo Masse nok.

Enrico.

Det kommer Jer ei ved. Adlyd Prindsessen,
 Og gaae, som hun har sagt. Hvis ei J lyder,
 Skal Eders Hertug sandelig erfare
 Indholdet af den Samtale, jeg hørte.

Fernando (affides.)

O Himmel! han forraader mig! Velan,
 Mod Trods maa sættes Trods.

Enrico.

J nøler end?

Fernando.

Jeg gaaer, men først jeg har et Ord at sige.
 J gav mig denne Ring. Ha! troer J, Prinds,
 At J for Guld kan kjøbe Don Fernando?
 Troer J, at han en Gave vil beholde,
 Som kommer fra hans Hertugs bittere Fiende?

(Kaster Ringen paa Gulvet.)

Der har J den igjen! — Skriv til min Hertug
 Hvad J har hørt og seet, men glem kun ikke
 At nævne dette med!

(Aurelio tager Ringen op, og giver den til Enrico.)

Enrico.

Han skal erfare

Det Ene, som det Andet. Men husk paa,

Hvad her jeg siger Jer: Maaskee jeg atter
 Jer skjænker denne Ring; da vil I neppe
 Forsmaae den.

Fernando.

Ha, I kjender mig kun slet!

Men huff nu selv, hvad jeg vil sige Jer:
 Jeg Ringen kastet har for Eders Fodder,
 Og I har taget den; lad Ringen gjelde
 Saa meget som en Handske! thi jeg sværger:
 List sættes skal mod List, og Magt mod Magt.
 I har min Hertug undsaagt; glem nu ikke,
 At jeg er hans Gesandt ved dette Hof.
 Endnu har Eders Bryllup ikke staaet;
 Prindsessen har, trods Elskovs Ord og Blikke,
 Endnu ei Prindsen af Bologna faaet;
 Jeg sværger dyrt: hun faaer ham heller ikke.
 (gaaer hurtigt ud.)

Sjette Scene.

Isabella. Enrico. Aurelio.

Isabella.

Ha! denne Trudsel skrækker mig.

Enrico (demaskerer sig.)

Vær rolig,

Min Elfte! det har intet at betyde.

Isabella.

Og sig — thi det forskrækker mig tillige —
 Hvi skjuler I med Masken Eders Ansigt,
 Naar dog han kjender Jer?

Enrico.

Jeg har en Grund,
Som snart I vil erfare. Lad den ikke
Jer ængste; det er kun en Bagatel.

Isabella.

Men denne Trudsel, hvormed han gif bort!
Hvad har han dog isinde?

Enrico.

Bist nok intet;
Hvad skulde han vel gjøre?

Isabella.

Don Aurelio!

Min gode Don Aurelio!

Aurelio.

Eders Høihed

Har noget at befale.

Isabella.

Nei, befale

Jeg ikke vil, men jeg vil bede Jer,
Bønsfalde Jer.

Aurelio.

Jeg lyder Jer, Prindsesse,
Saasnart jeg Eders Ordre veed.

Isabella.

I trænger

Til Søvn, til Hvile.

Aurelio.

Det behøves ikke.

Isabella.

O kan I vaage denne Nat endnu?

Aurelio.

Med Glæde.

Isabella.

Saa skal I herefter sove

Saa meget, og saa længe som I vil.

Jeg skal Jer lade pleie, I skal faae det

Saa godt, saa mageligt, som I kan ønske.

Aurelio.

Til Sagen, Eders Høihed! Jeg er villig

At tjene Jer med disse svage Kræfter.

Isabella.

Følg efter Don Fernando; faae ham fat,

Gaae til hans Huus, og vent til han er kommen,

I fald han ei er hjemme. Bliu saa hos ham,

Følg med ham, hvor han gaaer, og tab ham ikke

Den hele Nat af Sigte.

Aurelio.

Det er sagtens

En vanskelig Bestilling. Som I veed,

Jeg staaer med ham paa meget spændte Fødder.

Isabella.

Saa gjør ham god, vær venlig mod ham, søg ham

Bed Mildhed at berolige. Men tab ham

Dog fremfor alting ei af Sigte; hør' I,

Bevogt ham paa det næieste! forlad ham

Ei et Secund engang!

Aurelio.

Jeg vil forsøge
Hvorvidt det kan mig lykkes.

Isabella.

Gil da, skynd Jer!
(Aurelio gaaer.)

Syvende Scene.

Isabella. Enrico.

Enrico.

Hvortil behøves det?

Isabella.

Jeg er ei rolig;
Fernando er saa heftig; hvo kan vide,
Hvad Indfald han kan faae i Hidsigheden?
O tænk, om han maaskee selv ruged over
Et Anslag mod Dit Liv?

Enrico.

Hvor kan Du troe det?

Isabella.

Hvo veed, hvad Forholdsregler ham Enrico
Kan have foreskrevet, naar det kniber?

Enrico.

Nei, Isabella, Du har om Enrico
Dog alt for slette Tanker.

Isabella.

Er han ikke

Din Fiende?

Enrico.

Jo tilgavns, thi ingen Fiende

Har nogensinde skadet mig, som han;
Men han er ingen Snigmorder. Det lader,
Som om Enrico var en Fuglestrammer,
En Bussemand for Dig og alle Dine.

Isabella.

Hvad kan det hindre vel, om denne Nat
Fernando vi bevogte? Han er hidsig,
Kan i den første Hede sig forløbe;
Imorgen er hans Blod vel kjølet af,
Saa kan vi andre Planer fatte.

Enrico.

Nu,

Gjør som Du vil.

Isabella.

Imorgen er jeg rolig,
Men denne Nat staaer med saa sort et Nafsyn
For min Indbildningskraft. Jeg troer, jeg ikke
Vil gaae tilfængs; thi jeg kan ikke sove.

Ottende Scene.

De Førrige. Laura. Carlos.

Laura.

Prindsesse, see, hvordan et høit Exempel
Til Efterfølgelse kan lede!

Isabella.

Laura!

Hvad er Din Mening?

Laura.

Prindsen af Bologna

Har Eders Valg, hans Cavaleer er mit.

Isabella.
Hvad siger Du!

Laura.
Det vil ei undre Jer,
Saasnart jeg har Jer sagt, at Cavaleren
Don Carlos er.

Isabella.
Don Carlos! hvad? Don Carlos
Er hos min Fætter Cavaleer.

Laura.
Det var han,
Men er det ikke længer; han har byttet
For længe siden Mantua med Bologna.

Carlos (affides til Laura.)
Saaledes, Laura! Bravo! lad Prindsessen
Ei mærke med, at Herren er Enrico.

Laura (affides til Carlos.)
Vær ikke bange.

Isabella.
Du begriber jeg,
Hvorfor Du denne Gang var glad og munter,
Fordi Fernando havde Dig forladt.

Laura.
Har han fortalt Jer det?

Isabella.
Åh ja! tilvisse! —
Men det er sandt, Du har jo tidt beklaget,
At Carlos svigtet har Din Kjærlighed;
Hvorledes kan Du da....

Laura.

Det var med Uret,
Jeg skyldig troede ham; han har sig ganske
Retfærdiggjort.

Enrico (til Carlos.)

J har jo sagt, at Laura
Jer utro var, og at J haded hende?

Carlos.

Min Prinds! jeg kunde svare Jer, at ofte
Man kommer med en Hensigt, i en Tanke,
Som til den modsatte forandres, før man
Forlader Stedet.

Enrico.

Det kan ikke nægtes.

Carlos.

Og Laura var uskyldig. Hun har ganske
Retfærdiggjort sig.

Enrico.

Du, det maa jeg lide.

Saa er' vi tvende lykkelige Par:

Isabella.

Bolognas Prinds,

Enrico.

Ferraras Hertuginde;

Laura.

Og Prindsens Cavaleer,

Carlos.

Prindsessens Dame.

Isabella.

Og nu god Nat! Gaae hjem, før Mørket falder

Med alt for store Skygger over Jorden!
 Jeg frygter for Dit Liv i denne Nat;
 Derfor bliv hjemme, lad Dig ikke friste
 Til at gaae ud, hvor maaskee Stimænd lure.
 Gjennem Slottets Have kan Du gaae
 Fast lige til Palladset, hvor Du boer.
 Kom, tag min Arm; jeg følger Dig til Haven.

Enrico.

Ja, kom min Elskte!

(Hun giver ham Armen.)

Carlos.

Laura, giv mig Armen,

Og lad os følge dem

Laura (giver ham Armen.)

Til Verdens Ende!

(De gaae parviis ud.)

En Plads i Slotshaven

udenfor en Fløi af Slottet, hvorpaa findes Dør, Vinduer og en
 Balcon.

(Maaneklar Nat.)

Niende Scene.

Fernando og Luigi komme ind, begge indhyltede i Kapper.

Fernando (affides.)

En Udvei dog jeg prøve maa endnu,
 Før jeg det sidste Middel vover.

Luigi.

Herre!

Coureren venter; skal der ei til Mantua
Snat afgaae Depecher?

Fernando.

Det er sandt;

Jeg glemte det. Dog, det er ligemeget;

Jeg heller seer, han bier til imorgen.

Maaskee jeg da min Hertug kan berette

En Tidende, som mere vigtig er,

End det, hvorum jeg ellers kunde skrive.

Luigi.

Det er en anden Sag.

Fernando.

O, Don Luigi!

Vær tro og taus, og jeg skal lønne Jer.

Maaskee i denne Nat jeg allerede

Til Eders Bistand trænger.

Luigi.

Saa befal mig,

Jeg lyder Jer.

Fernando.

Løv lidet! Jeg maa først

See til, fornøden Bished mig at skaffe

Om at det haarde Middel, jeg vil vælge,

Er uundgaaeligt nødvendigt. Skjul Jer

Bag disse Træer; I maa ret gjerne lytte,

Jeg veed at I er taus, men sørg kun for

At Ingen seer Jer! — Kom saa, naar jeg kalder.

Luigi.

Jeg lyder Eder, Herre! (Skjuler sig bag Træerne.)

Fernando (atene.)

Nu det gjelder!

J denne Fløi hun pleier tidt at sidde,
 Naar Maanen skinner i den stille Nat,
 Og Nattergalen fløiter under Løvet.
 Jeg Lys kan skimte. Ja, saa er hun der.
 Hvor ofte har hun ikke fra Balconen
 Talt med mig her! — Velan, saa lad mig prøve,
 Om hun endnu mit gamle Tegn vil agte.

(Flapper 3 Gange i Hænderne.)

Maaskee hun er der ei, maaskee hun lader,
 Som om hun ei mig hører. — Lys! jeg synes,
 At Døren aabner sig. — Ja vist, der er hun;
 O ja! jeg tænkte nok, hun vilde komme.

Tiende Scene.

Fernando. Luigi (stjult). Laura kommer ud paa Balconen.

Laura (affides.)

Mon det er ham? Det er dog neppe muligt.

Fernando.

O Laura! Saa er J dog ikke længer
 For mine Bønner døv!

Laura.

Ha! Don Fernando!

Det Eder er!

Fernando.

Vel maa det Jer forundre,
 Men hør mig først! saa kan J mig fordømme.

Laura.

Fordømme Jer, Fernando, vil jeg ikke;
Men høre Jer, det ønsker jeg ei heller.
Dog — lad saa være! Sat Jer da i Korthed,
Og jeg vil skjænke Jer et villigt Dre;
Og kan jeg tjene Jer i nogen Ting,
Bed Himlen! J skal ei forgjæves bede.

Fernando (affides.)

O hvilket Held! hun mig insæde kommer.

Laura.

Sig da, hvad vil J?

Fernando.

Laura! dybt jeg føler,
At jeg maa staae for Eder som en Synder.

Laura.

Aldeles ei! Den Ting har vi jo afgjort.
Nævn ikke det, forresten hvad J vil.

Fernando.

O Laura! saa maa jeg da reent forstumme,
Thi hvorom skal jeg tale, hvis jeg ikke
Min Kjærlighed tør nævne?

Laura.

Hvad? hvorledes?

Hvad mener J for Kjærlighed?

Fernando.

J spørger?

Min Kjærlighed til Jer.

Laura.

Hvad? drømmer jeg?

J tale vil om Kjærlighed endnu?

Fernando.

Saalænge som jeg lever, som jeg aander

Jeg tale vil om den.

Laura.

Er J forrykt?

Fernando.

Jeg faaer at taale dette haarde Spørgsmaal;

Jeg føler at jeg gav Jer Grund dertil.

Jeg fødtes under en usalig Stjerne,

Mit Blod er vildt, jeg lider under Mismod

Og mørke Grublerier; ofte seer jeg

De lyse Punkter i min egen Skjæbne

Som sorte Skygger, og da kaster jeg

Selv Lykken bort, som hviler i min Haand;

Da raser jeg imod mit eget Hjerter,

Og river ud deraf med barske Hænder

Den Salighed, hvis Bærd jeg fuldt erkjender.

Men snart forsvinder denne mørke Time,

Da vender jeg tilbage til mig selv;

Jeg bitterlig min vilde Daad fortryder,

Og Lykkens Gaver ikke meer forskyder.

Laura.

Hør, Don Fernando, før J længer gaer

J Eders Tert, behag at sige mig,

Om dette være skal en Indledning

Til atter Eders Hjerter mig at skjænke?

Fernando.

Hvad skal jeg svare Jer? hvad maa I tænke?

Laura.

Hvad jeg maa tænke, kan I let begribe.

Jeg tænker, at idag I fik et Brev

Fra Eders Hertug, som Jer nu tillader

At elske mig — hvad siger jeg? tillader?

Maaskee han Jer befaler mig at elske.

Jeg veed jo nok, I er en lydige Tjener.

Fernando.

Jeg tilstaaer, denne Spot jeg har fortjent;

Men lad det være nok; tal nu alvorligt.

Laura.

I fordrer at jeg skal alvorligt tale?

Belan, saa vil jeg sæie Jer, Fernando!

Ifalld I noget har at sige mig,

Saa tal, jeg vil Jer høre, men, ved Himlen!

Tal ei om Kjærlighed! det er for silde.

Jeg maatte dybt foragte Kjærligheden

Og Troskab og mig selv og Eder med,

Ifalld af Eders Mund jeg hørte villig

Et Ord om denne Gjenstand.

Fernando.

O min Laura!

Jeg veed, at jeg har svært fornærmet Jer.

Laura.

Og dog I tør endnu mig Eders kalde?

Fernando.

I Evighed I bliver min!

Laura.

Forhadte!

Hvad taler Du om Evighed?

(raaber ind i Bærelset)

Kom, Carlos!

Fernando (affides).

Hvad har hun dog ifinde?

Ellevte Scene.

De Forrige. Carlos (masket) træder ud paa Balconen.

Laura.

See, Fernando,

Her staaer min Brudgom.

Fernando.

Hvad? den anden Maske!

Den ene har fortrængt mig hos Prindsessen,
Hos Jer den anden! — ha fordømte Masket!

Laura.

Fordøm dem ei, endstjændt I selv vel ikke
Har Maske nødvendig, thi hos Jer, Fernando,
Er Mafyn, Tale, Mine, Gang og Stilling,
Kort, Eders hele Væsen, Alt kun Maske. —
Kom, Carlos, lad os gaae! Prindsessen venter.

(Laura og Carlos gaae ind i Bærelset).

Tolvte Scene.

Fernando. Luigi (Stiult).

Fernando (affides).

Velan! saa lad mig skride da til Bæret!

Ei anden Udvei, seer jeg, er tilovers. —

Min Fyrste! jeg har mig forseet imod Dig,
 Men nu skal jeg oprette hvad jeg feiled.
 Lad dem saa sladdre, hvis de vil! Du troer dem
 Dog ikke, naar Du skuer dette sidste
 Beviis paa Din Fernandos Kraft og Fasthed. —
 Vst! Don Luigi!

Luigi (kommer frem).

Herre!

Fernando.

Nu det gjelder,
 At vise mig, om I har Mod og Villie.

Luigi.

Befal.

Fernando.

Jeg har erfaret at Prindsessen
 Vil gifte sig med Prindsen af Bologna.
 I kjender hans Pallads. Nu, Don Luigi,
 Hør efter! mærk det vel! Vælg nogle Folk
 Af uforfærdet Mod, med gode Vaaben,
 Og snig Jer i Palladset ind, naar Alle
 Er' gaaet til Ro derinde; grib saa Prindsen
 Med Cavaleren. Jeg en Vogn skal have
 Parat med en Escorte; vi dem sende
 Som Arrestanter strax til Mantua;
 Og vil I selv ledsage dem, saa gjør det;
 I nok begribe kan, en kostbar Gave
 Enrico skjenke vil til den som bringer
 Hans værste Fiende fangen.

Luigi.

O min Herre!

Det kalder jeg en kostelig Idee!

Jeg strax vil gaae, mit Mandskab mig at vælge.

Fernando.

Gjør det, Luigi! Naar I har det samlet,

Saa vent i Haven udenfor Palladset,

Og hold Jer skjulte; gjør ei mindste Støi,

Og fremfor Alt gjør ikke noget Angreb,

Før selv jeg kommer og Jer Ordre giver.

Jeg gaaer kun hjem at tage Maske paa,

For at man ei skal kjende mig. Og I,

Tag ogsaa Maske paa; det er det Bedste.

Luigi.

Jeg lyder Jer.

Fernando.

Afsted! der kommer Nogen.

(de ile ud).

Trettende Scene.

Enrico og Carlos (mascerede) træde ud af Døren. Isabella og Laura
komme ud paa Balconen.

Isabella (til Enrico).

Glem ei, min Elskte, hvad Du har mig lovet:

Gaae hjem, og hvil, og gaae ei ud i Nat.

Enrico.

I dette, som i Alt, Dit Bud jeg lyder.

Isabella.

Nu saa god Nat!

Enrico.

God Nat!

Laura.

God Nat!

Carlos.

God Nat!

Isabella.

Sov vel, og drøm om mig!

Enrico.

Det gjør jeg stedse,

Saa vel med aabent Die, som med lukket.

Isabella.

Nu saa Farvel!

Enrico.

Farvel!

Laura.

Farvel!

Carlos.

Farvel!

(Se kysse paa Fingrene ad hinanden. Enrico og Carlos gaae bort igjennem Haven, Isabella og Laura gaae ind i Sørelset).

Cabinet hos Fernando.

Det oplyses kun ved to Lys, som staae paa et Bord, hvorpaa tillige findes et Skabret og en Urke med Skaffigurerne, samt en Bog.

Sjortende Scene.

Aurelio og en Tiener træde ind.

Aurelio.

Som sagt, jeg skal nødvendig tale med ham.

Tjeneren.

Ja, Herre, dersom J vil vente lidt,
 Saa tænker jeg, han kommer. J maa vide,
 Det sjældent er, han længe bliver ude.
 Han kommer tyve Gange hjem i Døgnet,
 Og tyve Gange gaaer han ud igjen,
 Og det om Natten fuldt saavel som Dagen.
 Han har ei No, ei Fred, ei Søvn, ei Hvile.
 Jo, Herre, det er et besværligt Kors,
 Gesandt at være.

Aurelio.

Alting er besværligt,
 Naar man i Tjenesten vil ivrig være.

(affides)

Jeg tænker, en Hofmarchals Kors er større.

Fernando (udenfor).

Hei, Pedro! Pedro! lad mig faae min Maske!

Tjeneren.

Der er han! Kan J see, jeg havde Ret?
 (løber ud).

Aurelio (alene).

Han raaber paa sin Maske; hvad for Hensigt
 har han med det?

Semtende Scene.

Aurelio. Fernando (med en Maske i Haanden).

Fernando.

Hvad seer jeg! Don Aurelio!
 Hvad er til Tjeneste?

Aurelio.

Wil I tillade,
At jeg min Opvartning Jer gjør?

Fernando.

Hvorledes?

I kommer for at gjøre mig Bist?

Aurelio.

Jeg har ei andet Erinde.

Fernando.

Jeg studser.

Aurelio.

Hvorfor? Det er en simpel Høflighed.

Fernando.

Jeg ventede mig den ei.

Aurelio.

Og hvorfor ikke?

I er i Unaade hos min Prindsesse,

Det veed jeg nok; men derfor bør man ikke

Tilfidesætte Levemaadens Regler.

Fernando.

Dog har I før kun sjelden mig besøgt;

Jeg veed jo nok, I har mig aldrig yndet.

Aurelio.

Jeg tilstaaer, at jeg Mistanke har havt

Til Eders Politik; men dog ei Eder,

Kun Eders Hertug var jeg lidt ugunstig

Pf denne Grund.

Fernando (seer paa sit uhr.)

Det er mig kjær at høre,

Skjøndt Timen selv, hvorpaa I mig besøger,
Besynderlig mig forekommer. Ved I,
Hvad Kloffen er?

Aurelio.

Jeg tænker, den er Ni.

Fernando.

Nei, det er næsten Midnat.

Aurelio.

Er det muligt!

Hvor Tiden gaar! Men jeg er ogsaa plaget
Med tallose Forretninger om Dagen,
Og først om Aft'nen kan jeg faae lidt Stunder
At sladdre bort en Time med en Ven.

Fernando (affides.)

En Time!

Aurelio.

Jeg forresten ventet har
Alt længe paa Jer.

Fernando.

O det gjør mig ondt!

Aurelio.

Jeg beder tusind Gange.

Fernando.

Don Aurelio,

Jeg glæder mig af Hjertet ved at see Jer.

Aurelio (affides.)

Det mærker jeg.

Fernando.

Det smerter mig alene,
At jeg er nødt til at forlade Jer.

Aurelio.

Hvorledes? Skal I ud? Jeg seer, I bærer
En Maske?

Fernando.

Ja, jeg skal paa Bal i Nat.

Aurelio.

Hvad siger I! hvor er der i Ferrara
Bel Bal i denne Nat?

Fernando.

J veed det ikke;

Det kan jeg tænke. Det er en Privatmand,
En simpel Kjøbmand, som har indbudt mig;
Men jeg har ofte Pengesager med ham;
Han har forstrakt mig tidt med store Summer;
Jeg skylder ham den Høflighed at komme.

Aurelio.

Hør, veed I hvad? Der kunde være moersomt
At være Vidne til en saadan Fest,
Og i en borgerlig Familie?
Jeg troer, jeg følger med.

Fernando.

Sy, sy! Forsører!

J har vist onde Hensigter.

Aurelio.

O Snak!

Det kunde more mig.

Fernando.

J er ei indbudt.

Aurelio.

Men under Eders Protection jeg sikkert
 Vil være velkommen.

Fernando.

Det vil Jer kjede,
 Jeg kan forsikre Jer, det vil Jer kjede.

Aurelio.

O nei! o nei!

Fernando.

J har i tvende Nætter
 Havt Lystighed og Fest ved Eders Hof.
 Nu er J sagtens træt; J klager ellers
 Bestandig over denne Nattevaagen;
 Gaae nu tilfengs, det tjener Eder bedre.

Aurelio.

Nei, nei! Nu har jeg Lyst til dette Bal,
 Jeg giver ikke Slip derpaa.

Fernando.

Hør, veed J,
 Jeg er saa vis paa, det vil blive kjedsomt,
 At fast jeg troer, jeg selv ei gaaer derhen.

Aurelio.

J hjemme blive vil? Saa meget bedre!
 Saa bliver jeg, og holder Jer med Selskab.

(Sætter sig ved Bordet.)

Fernando (affides.)

Hvor han er haardnakket!

(til Aurelio.)

Jeg takker Eder,
Men jeg er søvning, jeg vil gaae tilsengs.

Aurelio.

Nei, det er ikke værdt; bliv heller oppe;
Lad os nu passiare lidt engang,
Jeg skal Jer underholde. Sæt Jer ned!

Fernando (affides.)

Jeg faaer at holde gode Miner med ham.

(sætter sig ligeover for ham, ved Bordet.)

Nu vel, et Dieblik, om I befaler.

Aurelio.

Et Dieblik? Hvad har I da for Hast?

Fernando (affides.)

Hvad gaaer der af ham?

Aurelio.

Lad os faae lidt Wiin,
Bed den gaaer Samtalen saa meget bedre.

Fernando.

Det mig umuligt er at tjene Jer;
Min Kjeldermester er i Seng, jeg kan Jer
I Sandhed ikke skaffe Wiin.

Aurelio.

Ja, ja,

Det er det samme; vi kan nok os more,
Skjøndt Binen mangler. Skal jeg læse for Jer?
Jeg seer, her ligger just en Bog.

Fernando.

Nei Tak!

Jeg har den læst, jeg kjender den.

Aurelio.

Ja saa,
 Det gjør mig ondt, thi uden mig at rose,
 Jeg forelæser godt; jeg i min Ungdom
 Har i Declamation mig øvet.

Fernando.

Har J?

Jeg tvivler ei.

Aurelio.

Nei hør, saa lad os gjøre
 Et Parti Skaf.

Fernando.

Det varer alt for længe.

Aurelio.

Nei ingeniunde! Tre til fire Timer,
 Det er det Høieste, saafremt J ikke
 Betænker Jer for længe, før J trækker.
 Belan! Figurerne jeg op vil stille.

(sætter Figurerne i Orden.)

Fernando (seer paa Uhret.)

O Himmel! hvordan bliver jeg ham qvit?
 Det er paa Tiden, det har største Hast.

Aurelio.

Jeg veed ei, Don Fernando, om J spiller
 Høist med de Sorte eller med de Hvide?

Fernando.

Med ingen af dem.

Aurelio.

Ja, saa maa J gjætte.
 Begjærer J den Høire eller Venstre?

Fernando.

Jeg siger Jer, jeg vil ei spille Skak.

Aurelio.

Jo vist, nu skal I spille. Vælg nu Haanden.

Fernando (reiser sig.)

Her er saa lummert; jeg maa ud i Haven,
At trække Beiret.

Aurelio (reiser sig.)

Er I syg, Fernando?

Fernando.

Just ikke syg, men dog jeg mig befinder
Ei ganske vel.

Aurelio.

Saa kom, og giv mig Armen,
Jeg vil ledsage Jer i Haven ud.

Fernando.

Nei Tak! gjør Eder ei Uleilighed,
Jeg kommer strax igjen.

Aurelio.

Hvordan? I mener,
Jeg skulde saa uhyggelig vise mig?
Troer I, jeg vil forlade Jer inat,
Naar I befinder Eder ilde? Nei,
Jeg bliver hos Jer til imorgen tidlig.
Kom, lad os gaae.

(gaaer for at tage sin Hat.)

Fernando (affides.)

Han driller mig med Forsæt;
 Belan, det skal ei lykkes ham.

(puster begge Lysene ud.)

Farvel!

(løber ud af Døren.)

Sextende Scene.

Aurelio alene.

Aurelio

(idet han famler omkring i Mørket.)

Hei! hvad er det? Saa løb dog ikke fra mig!
 Hei! Don Fernando! Er I her? Men siig mig,
 Hvorfor har I dog slukket Lysene? —
 Jeg troer i Sandhed, han er deserteret.
 Hvad skal jeg gjøre? — hvor er Døren? — hu!
 Her er saa mørkt som i en Grav. — Hei! heida!
 Er Ingen her? Lys! Lys! Til Hjelp! til Hjelp!

Syttende Scene.

Aurelio. Tjeneren kommer med Lys fra den modsatte Side af den,
 Fernando løb ud af.

Tjeneren.

Hvad er paasærde?

Aurelio.

Hvor er Eders Herre?

Tjeneren.

Det veed jeg ikke, hvis han ei er her.

Aurelio.

Her er han ikke.

Tjeneren (lyser omkring).

Nei, det lader til det.

Aurelio.

Men har I da ei seet ham at gaae ud?

Tjeneren.

Ad denne Dør er han ei kommen. Måligst

Han gif ad denne. — Ja, saaledes er det;

Den staaer jo aaben.

Aurelio.

Himmel! hvilken Nød!

Jeg er forloren!

(styrter ud af samme Dør som Fernando).

Tjeneren.

Die dog, bie dog lidt!

Fald ei paa Trappen! lad mig lyse for Jer!

(løber efter ham).

Pavillonen ved Vandet.

(ligesom i første Act).

(Nat og Maaneskin. Pavillonen er kun svagt oplyst med nogle
faa Lampetter).

Attende Scene.

Lakajer staaer ved Foden af Trappen. Isabella og Laura (komme ind
ad en af Sidedørene).

Isabella.

Her vil jeg vaage denne Nat tilende;

Jeg føler, Eensomheden gjør mig godt.

Laura.

Saa gid ei Eensomheden maa forsvinde,

Og give Plads for Lummel og for Støi!

Isabella.

Hvad Grund har Du til at befrygte det?

Laura.

J kan vel tænke Jer, at hele Hoffet
Har Kundskab om, J vaage vil i Nat,
Og just paa dette Sted; jeg hørte nævnes,
At man Jer bringe vil en Serenade
Bed Fakkelskin, just som iforgaars Nat.

Isabella.

O gid de gode Folk dog lod det være!

Laura.

Jeg dem undskyldte maa: Af gammel Bane
De troe, Jer sig en Festlighed fornøier.

Isabella.

Vel sandt, tilforn jeg fandt Behag i Sligt,
Men ikke længer. Eensomheden trøster
Mig nu for Savnet af den Ven, jeg elsker.
Tag, Laura, Din Guitar; syng mig en Sang;
Imidlertid jeg stirre vil i Bølgen,
Som bryder sig melodisk imod Stranden,
Og blande med dens Klage mine Taarer.

Laura (som henter Guitaren).

Hvad skal jeg synge?

Isabella.

Syng hvad helst Du vil,
Men noget dog, som passer til min Stemning, —
Som og til Din, ei sandt?

Laura.

Jo, Eders Høihed!

(Isabella sætter sig i Baggrunden og seer ud over Vandet
Laura tager plads i Forgrunden, og præluderer).

Laura (singer til Guitaren).

1.

Hvad toner gennem Skoven
 I Nattens Vind?
 Hvad risler gennem Boven
 I Maanenskin?
 Om Elskov Fuglen synger
 Med smeltet Røst,
 Den hvide Bolge gynger
 Med Elskovs Lyst.

2.

Hvorfor mon Skyen sover
 Hen over Jord?
 Hvad magtig Længsel hæver
 Dens lette Flor?
 Naar taarefuld den svømmer
 Paa Himlens Bei,
 Om Kjerlighed den drømmer,
 Men veed det ei.

3.

Sovngjængere paa Himlen
 I natlig Dands,
 Bed Lys af Stjernevrmlen
 Og Maanens Glæds!
 Min Længsel Eder kaarer,
 Den er Jer lig:
 Den drømmer, og i Taarer
 Udgyder sig.

Isabella (i Baggrunden).

Jeg fakler seer; der nærmer sig en Vaad.

Laura (gaaer hen til hende).

Hvordan? Er Selskabet saa hurtigt samlet?

Isabella.

Nei, det er ikke Selskabet.

Laura.

Det er det

Jo heller ikke.

Isabella.

Det er Gondolierer.

Laura.

Ja ganske rigtigt.

Isabella.

Hvad mon de kan ville?

(til en Lakai, som staaer nedefor Trappen)

Spørg disse Gondolierer, før de lande,

Hvad deres Hensigt er.

(hun og Laura see dem imøde. Baaden kommer til Land dingsfædet).

Nittende Scene.

De Sorrhige. Antonio lifer sig ind fra een af Sidedørene.

Antonio (affides).

De see mig ikke.

Ha! min Rival vil ei opgive Haabet;

Belan, saa vil jeg heller ei det slippe.

Nu er han ikke længer Troubadour,

Han kommer nu forklædt som Gondoliere.

Nu vil han atter smigre for Prindsessen

Bed nye Kunster; jeg skal ham belure.

(smutter ud af den modsatte Sidedør).

Lakaien (kommer op ad Trappen).

Det er en Gondoliere med sit Følge;

Han siger, han har hørt, at Eders Høiherd
 Tungfindig er, og vaage vil inat,
 Og beder ydmygst at han maa forlyste
 Jer med en Tarantella.

Isabella.

Lad dem komme!

(Lakaien gaaer ned ad Trappen).

(til Laura).

Maaskee vil Tarantellens Trolddom læge

Det dybe Bid af Mismodens Tarantel.

(tager Plads i Forgrunden, tilligemed Laura).

Tyvende Scene.

Isabella og Laura siddende i Forgrunden. Giovanni, forklædt som
 Gondoliere, kommer med et Folge af Gondolierer og deres Fruentimmer. Nogle
 af dem bære Faller, Andre Guitarer. Gondoliererne med deres Fruentimmer
 danne en Kreds, musicere, og oplyse Scenen med deres Faller, Nogle siddende
 paa Gulvet, Andre staaende, hvorpaa Giovanni med en Danserinde ud-
 fører en Tarantella.

Ten og tyvende Scene.

De Forrige. Antonio kommer ud fra Eiden, og iler hen imod
 Giovanni.

Antonio.

Nu er det nok, du parnesanske Springer!

Du hopper og Du quiddrer som en Lærke;

Men har Du Mod og kan Du føre Baaben,

Saa mød min Kaardespids.

(drager sin Kaarde).

Giovanni.

Det skal Du see,

Brutale Praler!

(til Følget).

Hurtig! skaf en Kaarde!

Isabella.
 For Himlens Skyld!

Laura.
 Forvovne! standsef dog!
 (Man bringer Giovanni en Kaarde).

Antonio (til Damerne).
 Jeg intet høre vil.

Giovanni.
 Saa maa Du føle.
 (de fægte).

Isabella.
 Til Hjælp!

Laura.
 Til Hjælp!
 (Lakaierne komme op ad Trappen).

Isabella.
 Adskiller dem!
 (Lakaierne nærme sig, men standse).

To og tyvende Scene.

De Forrige. Aurelio kommer hurtigt ind.

Aurelio.
 O Himmel!

Hvad maa jeg see!
 (til Lakaierne).

Til Hjælp! Adskiller dem!
 (Lakaierne rive dem fra hinanden).
 (til Giovanni og Antonio)

Men høie Prindsen! Er I fra Forstanden?
 — Bliv ikke vred, at jeg saa dristigt spørger! —
 Men hvad har Jer bevæget til at fægte

J hendes Høiheds Naasyn? — Veed J vel,
 Det nytter ei? thi her er Intet mere,
 Hvorom kan sægtes, strides eller slaaes;
 Prindsessen er forlovet.

Antonio.

Hvad!

Giovanni.

Hvorledes!

Antonio.

Med hvem?

Giovanni.

Med hvem?

Aurelio.

Med Prindsen af Bologna.

Antonio.

Hvad hører jeg!

Giovanni.

Min Gud!

Aurelio.

Af Eders Høihed!

Det ene Uheld følger paa det andet.

Jeg kom, for Eder iilsomst at berette

Hvad der inat passeret er.

Isabella.

O tal,

Tal, Don Aurelio!

Aurelio.

Engst Jer ei, Prindsesse!

Det slemte begyndte, men det endte bedre.

Isabella.
 Hvordan?

Aurelio.

Ja, tænk at Don Fernando har
 En Bolds gjerning udøvet i Ferrara.

Isabella.

O Gud!

Aurelio.

Hans Secretair, paa hans Befaling,
 Med sex Bevæbnede brød ind til Prindsen
 I denne Nat.....

Isabella.

Min Brudgom!

Aurelio.

Ja — og tog ham
 Til Fange med hans Cavaleer.

Laura.

Don Carlos!

Aurelio.

Hans Hensigt var at sende dem afsted
 Til Mantua, til Enrico.

Isabella.

Gud i Himlen!

Aurelio.

Men jeg paa Sporet kom; hvad var at gjøre?
 I Eders Høiheds Navn jeg samlede Bagten;
 Den hurtig dem forfulgte, greb dem Alle,
 Og bringer dem som Arrestanter nu
 For Eders Høiheds Fodder.

Isabella.

Hvilken Lykke!

Aurelio.

Der har vi dem.

Tre og tyvende Scene.

De Sorrhige. Enrico, Carlos, Fernando og Lusgi
føres ind med Bagt.

Isabella.

Ha, Don Fernando! veed I
Hvad det betyder at udøve Boldsdaad
Paa fremmed Grund?

Fernando.

Men veed I selv, Prindsesse,
Hvad det betyder, naar I arresterer
En fremmed Magts Gesandt ved Eders Hof?

Isabella

(til Enrico, som holder sig tilbage, og vender Ansigtet bort.)

O Prinds, der seer I, at jeg havde Grund
Til Frygt og Vengstelse! Kom dog, kom hid,
Og viis mig, at I ikke saaret er.

Fernando (til Enrico.)

Saa kom da, kom! Vær lydig, Bologneser!
Din Donna kalder dig jo til sit Skjød.
Kom, skjul dig ikke, lad os see dit Ansigt!

Enrico

(træder frem, og stiller sig for Fernando.)

Saa see det da!

Fernando (i største Forførdelse.)

Min Hertug! Prinds Enrico!

(Synker ned for hans Fødder.)

O Naade! Naade!

Isabella (træder imellem dem.)

Ha! hvad siger han?

Enrico?

Enrico.

Ja, Din Fætter som en Slave
Fremføres for Dig; det er ret og billigt.
O lad mig aldrig løses af min Lænke!

(Knæler for hende.)

Isabella.

O store Gud!

Enrico.

Du viis mig, Isabella,
Om det er sandt, hvad før Du tilsvøer mig,
At ei mit Navn Du elskte, men mig selv.

Isabella (efter et Dieblis Kamp med sig selv).
Jeg elsker Dig!

Enrico (reiser sig, og omfavner hende.)

Du seirede mit Haab.

Fernando (bestandig knælende.)

Min høie Hertug! hvad har jeg fortjent?
Affsig min Dom!

Enrico.

Reis Eder, Don Fernando!

(Fernando reiser sig skjælvende.)

Hvad her er skeet, skal ingen faae at vide;
Det bliver mellem Isabella, Laura,

Aurelio, Jer og mig. Men Eders Straf
 Kan derfor ei formilbes. Hør da nu!
 Tag denne Ring, som forhen alt jeg gav Jer,
 Og hvergang I betragter den, saa mindes,
 Hvor meget I bevogte bør Jer selv,
 Og holde Jer' Vergjerrighed i Tøile.

Fernando

(idet han tager Ringen og kysser Enricos Haand.)

O denne Naade har jeg ei fortjent!

Isabella.

Lad Bagten gaae! den ikke meer behøves.

(Bagten gaaer.)

Laura.

Der kommer Selskabet.

Isabella.

Nu lad det komme!

Naar Lykken smiler, Festens Lys bør tindre.

Sire og tyvende Scene.

De Forrige. Cavalierer og Damer, fulgte af Musikanter, komme
 paa Baade med Faller, staae i Land og træde ind i Salen,
 medens de synge følgende

Barcarole.

1.

Ratten er saa stille,
 Luften er saa klar,
 Duggens Perler trille,
 Maanens Straaler spille
 Ven ad Søens Glar.

2.

Bølgens Melodier
 Bugge Hjertet ind;
 Suk og Klage tier,
 Bindens Pust befrier
 Det betyngte Sind.

Isabella (til Selskabet.)

Jeg hilser Eder! værer høist velkomne!
 Men lad de melancholske Barcaroler
 Forstumme! Synger Glædesfange! Seer I
 Her Mantuas Hertug og Ferraras med,
 Min Fætter og min Brudgom, Prinds Enrico!

Chor.

Lyksalige Bud!

Med Jubel vi hilse vor unge Fyrstinde.

Den vingede Gud

Sin Myrthe vil binde,

Bil smykke den Hulde som Brud.

Før Maanen blinker

Med nytændt Glands,

Os Glæden vinker

Til Bryllupsdands.

